

Programma 3 Wonen en werken in Winterswijk

gemeente
Winterswijk

Inleiding

Openbare ruimte, Klimaat, water en milieu en gebiedsontwikkeling/ wonen.

Het programma Werkend Winterswijk gaat aan de hand vijf beleidsvelden in op alles wat we doen om onze inwoners een omgeving te bieden waar ze gezond, veilig en duurzaam kunnen wonen, werken, ondernemen en recreëren. Het beleidsveld duurzaamheid wordt in een opgave uitgewerkt. De overige beleidsvelden zijn;

Openbare ruimte

Het beleidsveld openbare ruimte behandelt de ambities en de openbare ruimte, Een gezonde leefomgeving met goede infrastructuur, duurzaamheid en sociale cohesie is belangrijk. Ook biodiversiteit is een belangrijk thema.

Klimaat , water en milieu.

Naast de zorg voor een schone en veilige leefomgeving is het uitvoeringsprogramma klimaatadaptatie een belangrijk speerpunt.

Gebiedsontwikkeling en wonen.

Het beleidsveld gebiedsontwikkeling is gericht op de realisatie of ontwikkeling van plannen. Dit zijn plannen die met een projectmatige aanpak worden uitgevoerd. Het buitengebied is een belangrijke parel van Winterswijk. Het unieke karakter staat onder druk en we moeten inzetten op een gebiedsgerichte aanpak.

Daarnaast is visieontwikkeling op wonen belangrijk speerpunt. We bieden ruimte voor woningen waar in Winterswijk behoefte aan is.

Projecten onder de noemer gebiedsontwikkeling over nieuwbouw of invulling van een gebied met een hoog gewaardeerde leefbaarheid. Meer concreet; er worden onder andere een aantal mooie plannen (door) ontwikkeld en/of uitgevoerd zoals WoooW, gebiedsvisie Molenveld, woningbouw Narcisstraat en Ribeslocatie en het Steengroeven gebied.

Economie en lobby.

We koesteren de diversiteit in de Winterswijkse bedrijven en maken een visie op het soort bedrijven waar we ons in de toekomst op willen richten.

Bedrijvigheid en nabije werkgelegenheid zijn van vitaal belang voor de leefbaarheid en aantrekkingskracht van Winterswijk. Er moet voldoende ruimte zijn voor deze ontwikkeling. Vrijtijdseconomie is een belangrijke sector. We zetten in op kwaliteit van voorzieningen en investeren in het kloppende hart: het centrum.

We behouden komende jaren de duurzame relaties met samenwerkingspartners in de regio en over de grens. We dragen Winterswijk als merk binnen en buiten Nederland uit.

3.1 Openbare ruimte

Ambitie

Winterswijk heeft een uniek landschap met veel bijzondere planten en dieren, om dit te behouden leggen we veel nadruk op biodiversiteit. Wij vinden een gezonde leefomgeving met goede infrastructuur, duurzaamheid en sociale cohesie belangrijk. De betrokkenheid en saamhorigheid van mensen bij hun wijk, buurtschap of dorp vinden we daarin cruciaal. We creëren voor iedereen een waardevolle leefomgeving die schoon, heel en veilig is. Bereikbaarheid en verkeersveiligheid vinden we van groot belang; elke Winterswijker jong of oud, voetganger, fietser of automobilist moet zich veilig kunnen voelen en bewegen.

We houden het centrum aantrekkelijk voor inwoners en bezoekers.

We stimuleren wijkkracht door het realiseren van laagdrempelige ingang bij de gemeente voor vragen op alle domeinen.

We starten met een pilot voor een wijkregisseur met de primaire focus op Winterswijk-Oost en hanteren hierbij het volgende participatiekader.

Relevante documenten:

- Groenstructuurplan Winterswijk;
- Omgevingsvisie buitengebied;
- Beleidsvisie landschap en biodiversiteit.

Doelstellingen

Behouden van kwaliteit landschap waarin kernbegrippen biodiversiteit en betrokkenheid zijn

Activiteiten

Het gebruiken van gebiedseigen soorten om aantrekkelijkheid voor insecten te bevorderen

Wethouder: Wassink

Om de afname van de biodiversiteit te stoppen is het van belang om gebiedseigen soorten beplanting aan te planten. Hierdoor is er meer aanbod van voedsel voor de insecten. Bij herinrichting van groen is het ook van belang om een gevarieerde groeninrichting aan te brengen om voor de insecten zo veel mogelijk voedsel en leefgebied te creëren.

Kwaliteit (toelichting)

Bij vervanging van groen dient een gevarieerde beplanting aangeplant te worden die zorgt voor veel voedsel en een vergroting van het leefgebied insecten.

Tijd (toelichting)

Projecten worden uitgevoerd in 2023.

Geld (toelichting)

Werkzaamheden worden uitgevoerd vanuit reguliere budgetten.

Vergroten betrokkenheid inwoners bij biodiversiteit middels inzet Duurzaamheidscentrum

Wethouder: Wassink

Het vergroten van de biodiversiteit is van belang voor het behoud van de aanwezige flora en fauna in Winterswijk. Dit is iets dat de gemeente niet alleen kan. Hulp van bewoners en bedrijven is hierbij belangrijk. Het geven van voorlichting aan bewoners en bedrijven kan helpen om initiatieven te laten slagen. Via het Centrum voor Duurzaamheid worden acties opgezet om bewoners te informeren en materialen ter beschikking te stellen.

Kwaliteit (toelichting)

Bewoners en bedrijven gericht informeren wat zij kunnen doen om ook te helpen de biodiversiteit te vergroten. Daarnaast met acties middelen ter beschikking stellen om inwoners enthousiast te maken. Bijvoorbeeld door het uitdelen van nestkasten of beschikbaar stellen van zaad van bloemenmengsels om bijen en vlinders aan te trekken.

Tijd (toelichting)

De maatregelen worden uitgevoerd in 2023.

Geld (toelichting)

Benodigde acties kunnen worden betaald uit beschikbare budgetten.

Uitvoering geven aan bermbeheerplan

Wethouder: Wassink

In 2022 is het nieuwe bermbeheerplan vastgesteld. Inzet van dit plan is om de bermen ecologisch te beheren om hiermee de biodiversiteit te vergroten. Door met ingang van 2023 het maaisel van de bermen af te voeren worden deze verschaald. Hierdoor krijgen de beschermde planten meer groeiruimte en zal de vergrassing van de bermen worden tegen gegaan. Hierdoor krijgen ook andere kruiden ruimte om in de berm te groeien en worden de bermen fleuriger en zal er meer voedsel aanbod zijn voor insecten.

Kwaliteit (toelichting)

Met ingang van 2023 wordt bij het maaien van de bermen ook het maaisel afgevoerd. Dit om bermen te verschrallen en vergrassen van bermen tegen te gaan. Een groot deel van de bermen wordt op deze manier gemaaid. Dit betreft bermen waarin beschermde plantensoorten groeien alsmede bermen die deel uitmaken van de ecologische structuur. Bij een klein deel van de bermen wordt het reguliere beheer voortgezet.

Tijd (toelichting)

Met ingang van 2023 wordt gewerkt volgens het nieuwe beheerplan.

Geld (toelichting)

Jaarlijks is een extra budget van € 130.000 nodig om de werkzaamheden uit te kunnen voeren. Deze zijn met ingang van 2023 opgenomen in de begroting.

Uitvoering geven aan groenstructuurplan

Wethouder: Wassink

In 2022 is de groenstructuurvisie voor de bebouwde kom van Winterswijk vastgesteld. In de visie is aandacht voor behouden en versterken van de groenstructuur in de bebouwde kom. Daarnaast is er aandacht voor het veranderende klimaat en de problemen die dit met zich meebrengt. Hittestress, droogte maar ook wateroverlast bij veel neerslag. Door aanpassen van groen of aanbrengen van meer groen en bomen kunnen deze klimaatproblemen worden verminderd of weggenomen. Daarnaast worden maatregelen voorgeschreven hoe de biodiversiteit vergroot kan worden.

Kwaliteit (toelichting)

In 2023 worden de eerste maatregelen vanuit de groenstructuurvisie uitgevoerd. O.a. wordt er in het kader van de herinrichting van de Groenloseweg, binnen de kom meer groen in de vorm van bomen aangeplant. Dit om de historische groene structuur van deze weg te versterken maar tevens ook te zorgen voor meer schaduw om hiermee de hittestress tegen te gaan.

Tijd (toelichting)

De maatregelen worden in 2023 uitgevoerd.

Geld (toelichting)

De maatregelen worden betaald vanuit beschikbare budgetten.

Bestrijden van de Japanse duizendknoop

Wethouder: Wassink

De Japanse, Boheemse- en Sachalinse duizendknoop is een woekerende plant die niet inheems is in Nederland. Doordat de plant woekert, overgroeit hij de inheemse flora. Wanneer de duizendknoop in bermen staat, veroorzaakt de plant met de worteluitlopers schade aan de verharding en aangrenzende percelen, met mogelijke claims tot gevolg. In 2023 wordt de plant, zowel binnen als buiten de bebouwde kom, bestreden op locaties die prioriteit hebben om schade te voorkomen. Hiervoor wordt een aantal bestrijdingsmethodes ingezet.

Kwaliteit (toelichting)

Bestrijden van de Japanse, Boheemse- en Sachalinse duizendknoop om deze op de groeiplek uit te roeien.

Tijd (toelichting)

Deze activiteit vindt in het gehele jaar 2023 plaats.

Geld (toelichting)

Vanaf 2023 is hiervoor een structureel budget van € 85.000 opgenomen.

Doelstellingen

De gemeente zorgt voor een laagdrempelig aanspreekpunt voor vragen van inwoners en stakeholders in een specifiek gebied

Activiteiten

Opzetten strategie wijkaanpak met pilot Wijkregisseur.

Wethouder: Metaal

Na de evaluatie van wijkaanpak de Pas concluderen we dat we als gemeente Winterswijk, samen met De Woonplaats en inwoners aan de slag willen met het opstellen van een strategie voor een wijkaanpak met als pilot de inzet van een wijkregisseur.

Kwaliteit (toelichting)

De wijkaanpak is een plan voor de ontwikkeling van een wijk dat we opstellen samen met inwoners op verschillende thema's. Het is een aanpak waarbij zowel de gemeente als de Woonplaats daadwerkelijk structureel anders denken en werken. Een aanpak waarbij we, door een bepaalde strategie en leermethode toe te passen, efficiënter, flexibeler en beter kunnen inspelen op de trends en ontwikkelingen uit onze maatschappij. Door de inzet van een wijkregisseur zorgen we ervoor dat we toegankelijker zijn en meedenken aan de kansen die de inwoners zien. Hierbij legt de wijkregisseur makkelijk verbindingen.

Tijd (toelichting)

In het eerste kwartaal van 2023 start er een wijkregisseur. Daarnaast ligt er in het 2e kwartaal een strategie klaar waarin omschreven staat wat de doelstellingen zijn en op welke manier deze gerealiseerd gaan worden.

Geld (toelichting)

Voor het opstellen van de strategie en het inzetten van de wijkregisseur is incidenteel € 100.000 beschikbaar in 2023.

Doelstellingen

Elke inwoner moet zich veilig voelen en veilig kunnen bewegen door het verkeer

Activiteiten

Het opstellen van een mobiliteitsplan met uitvoeringsagenda

Wethouder: Wassink

Het huidige gemeentelijk verkeerstructuurplan (GVVP) dateert van 2010 en is een actualisatie van het plan van 2005. Daarmee is het GVVP sterk gedateerd. Huidige maar ook nieuwe ontwikkelingen vragen om een nieuw GVVP. Hierna noemen we dit Mobiliteitsplan gemeente Winterswijk.

Kwaliteit (toelichting)

Een actueel mobiliteitsplan opleveren met als onderdeel een meerjaren uitvoeringsprogramma. Het mobiliteitsplan krijgt een pro-actieve insteek met een grote nadruk op verkeersveiligheid. Parallel als onderdeel van het mobiliteitsplan wordt daarom de risicoanalyse verkeersveiligheid opgesteld om daarmee aan te sluiten bij het strategisch plan verkeersveiligheid 2030 van het rijk.

Tijd (toelichting)

In het vierde kwartaal van 2023 leveren we het mobiliteitsplan op met als onderdeel het meerjaren uitvoeringsprogramma.

Geld (toelichting)

Het budget van € 35.000 wordt ingezet om een nieuw en toekomstbestendig mobiliteitsplan voor de gemeente Winterswijk op te stellen.

Doelstellingen

Het creëren van een gezond leefklimaat

Activiteiten

Het opstellen van een dienstverleningsovereenkomst voor beheer en onderhoud openbare ruimte met de ROVA.

Wethouder: Wassink

We geven uitvoering aan de Dienstverleningsovereenkomst (DVO) met de ROVA voor beheer en onderhoud van de openbare ruimte. Uitgangspunt is om het merendeel van de werkzaamheden op kwaliteitsgestuurde wijze uit te voeren, conform de standaardkwaliteitsniveaus van het CROW. (Centrum voor Regelgeving en Onderzoek in de Grond-, Water- en Wegenbouw en de Verkeerstechneik.)

Kwaliteit (toelichting)

De kwaliteit wordt structureel en planmatig gemonitord om te kunnen beoordelen of aan de afgesproken kwaliteit en ambities van de gemeente wordt voldaan. Verder worden de eenheidsprijzen in beeld gebracht en blijven wij inzetten op het streven naar een circulaire economie (pilot Bokashi, hergebruik van materialen, etc.). Ook

het uitvoeren van groenonderhoud door mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt krijgt onze aandacht.

Tijd (toelichting)

Deze activiteit loopt het hele jaar.

Geld (toelichting)

In 2023 gaan we werken met een open begroting, hetgeen leidt tot een meer transparante inzage in uitgevoerde activiteiten en kosten.

Doelstellingen

Onze voorzieningen moeten goed bereikbaar zijn, we zorgen voor veilige wegen

Activiteiten

Op basis van wegenbeheerplan uitvoeren van onderhoud

Wethouder: Wassink

Het beheer en onderhoud van wegen is gebaseerd op het wegenbeheersplan 2020-2024. Voor het beheerplan wordt gebruik gemaakt van de systematiek van de CROW (Centrum voor Regelgeving en Onderzoek in de Weg- en Waterbouwkunde en de verkeerstechniek) om de verharding visueel te inspecteren en de onderhoudsbehoefte te bepalen. De prioritering voor het uitvoeren van onderhoud wordt vervolgens functioneel en risico gestuurd bepaald.

Kwaliteit (toelichting)

In het vierde kwartaal van 2022 is alle verharding opnieuw visueel beoordeeld. Met deze resultaten actualiseren we het beheerplan en stellen we een meerjaren begroting op voor vervanging en onderhoud van wegen.

Tijd (toelichting)

Het geactualiseerde wegenbeheerplan wordt in mei 2023 vastgesteld.

Geld (toelichting)

Op basis van het beheerplan stellen we een meerjaren begroting op voor vervanging en onderhoud van de wegen.

Doelstellingen

We hebben een visie op begraven passend bij de behoefte van onze inwoners

Activiteiten

Opstellen beleid en beheerplan begraafplaats inclusief uitvoeringsplan

Wethouder: Wassink

De algemene begraafplaats in Winterswijk is in verschillende fases aangelegd. Er is nu geen visie met een duidelijk eindbeeld op begraven en het beheer en onderhoud van de begraafplaats. Door een beleid- en beheerplan op te stellen wordt hiervoor een duidelijke lijn uitgezet, waarna we toe werken naar een gedenkpark dat voor iedereen aantrekkelijk is.

Kwaliteit (toelichting)

Met het opstellen van het beleid wordt de visie op begraven en herdenken vastgelegd. Dit wordt vertaald naar een uitvoeringsplan. Hierin wordt aangegeven welke aanvullingen of omvormingen van groen noodzakelijk zijn om de begraafplaats voor iedereen een fijne gedenkplek te laten zijn. Hierbij geven we de biodiversiteit een stimulans. De begraafplaats dient een hoog onderhoudsniveau te hebben waardoor het er jaarrond verzorgd uitziet. Dit leggen we vast in een beheerplan.

Tijd (toelichting)

In het najaar van 2022 is gestart met het opstellen van het beleids- en beheerplan. Het plan is medio 2023 gereed en zal door het college van B en W en raad worden vastgesteld.

Geld (toelichting)

De kosten voor het opstellen van het plan worden betaald uit beschikbaar budget.

Doelstellingen

We optimaliseren de bereikbaarheid en verkeersdoorstroming van Winterswijk

Activiteiten

Uitbreiding Parkeerroute Informatie Systeem

Wethouder: Wassink

De Europese aanbesteding voor de uitbreiding van het parkeerroute-informatie (PRIS)-Systeem zoals deze beschreven staat in het uitvoeringsprogramma parkeren 2020-2030 is begin 2022 on-hold gezet. Dit in afwachting van de uitkomsten van het onderzoek naar de mogelijkheden voor een Dynamisch Verkeersmanagement Systeem. Het onderzoek heeft echter opgeleverd dat de effecten van deze systemen nog niet bewezen zijn. Ook is gebleken dat in-car systemen nog niet zo ver zijn de functie van een PRIS systeem over te kunnen nemen. We kiezen er daarom voor om 2023 een investering te doen in het weer volledig werkend krijgen van het huidige parkeer verwijs systeem. Daarnaast starten we met een marktconsultatie ten behoeve van de Europese aanbesteding voor de uitbreiding van het parkeerroute informatie systeem.

Kwaliteit (toelichting)

Door het uitbreiden van het parkeerroute-informatie (PRIS)-Systeem kunnen bezoekers van Winterswijk en Winterswijkers sneller een vrije parkeerplaats vinden. Dit resulteert in minder zoek-kilometers van onze bezoekers, wat leidt tot een snellere doorstroming van verkeer en tot meer winkelplezier.

Tijd (toelichting)

In het 4e kwartaal 2022 wordt het college geïnformeerd over de resultaten komende uit de marktconsultatie van het Dynamisch Verkeersmanagement Systeem. Het werkend krijgen van het huidige systeem wordt verwacht in het vierde kwartaal van 2022.

De marktconsultatie met daaropvolgend de Europese aanbesteding is gereed in het tweede kwartaal van 2023.

Oplevering van de uitbreiding van het PRIS systeem wordt verwacht in het vierde kwartaal van 2023.

Geld (toelichting)

Door het uitstellen van de Europese aanbesteding begin dit jaar wordt het budget doorgeschoven naar 2023. Het geraamde budget bedraagt € 381.500.

Doelstellingen

We stimuleren en faciliteren emissieloos vervoer.

Activiteiten

Zorgen voor dekkend netwerk van laadinfra en monitoring pilot kabelgoottegels

Wethouder: Wassink

De komende jaren willen wij de groei van het aantal elektrische auto's faciliteren en waar mogelijk stimuleren. Dit doen wij, door deelname aan de provinciale concessie publieke laadinfrastructuur en door te experimenteren met innovatieve en alternatieve laadoplossingen.

Kwaliteit (toelichting)

In 2023 gaan wij:

- De Integrale visie op laadinfrastructuur en plaatsingsleidraad Winterswijk actualiseren;
- Door met het op aanvraag plaatsen van laadpalen in de openbare ruimte voor inwoners die niet de mogelijkheid hebben om de auto op eigen terrein te laden;
- Minimaal vier laadpalen (acht laadplekken) proactief, vooruitlopend op de vraag, in de openbare ruimte plaatsen;
- De pilot Verlengde Private Aansluiting (VPA) en het gebruik van de kabelgoottegels monitoren en evalueren.

Tijd (toelichting)

Elektrisch vervoer is, als onderdeel van de landelijke mobiliteitsopgave, onderhevig aan technologische ontwikkelingen die elkaar in hoog tempo opvolgen. Daarom is ervoor gekozen om visie en beleid om de twee jaar te herzien. Dit betekent dat wij in 2023 de Integrale visie op laadinfrastructuur en plaatsingsleidraad Winterswijk gaan actualiseren. Op zijn vroegst wordt de geactualiseerde visie het 4e kwartaal 2023 ter vaststelling aan de raad aangeboden.

De pilot met de Verlengde Private Aansluiting (VPA) loopt tot en met maart 2023. Na afloop wordt de pilot geëvalueerd en wordt beoordeeld of en in welke vorm de pilot een vervolg krijgt.

Geld (toelichting)

Voor uitvoering van de pilot Verlengde Private Aansluiting (VPA), als ook andere/nieuwe experimenten met innovatieve laadoplossingen, is structureel een budget opgenomen van €10.500.

Indicatoren

Indicatoren:

We werken optimaal en transparant samen met Rova en inwoners. De resultaten meten we middels de maandelijkse beeldschouwrapportage en daarnaast voeren we maandelijks gesprekken over verbetermaatregelen.

We bevorderen de biodiversiteit en communiceren met inwoners over de gevolgen voor de beeldkwaliteit.

Aan het eind van 2023 hebben we ervaringen opgedaan met een wijkregisseur en hebben we een procesvoorstel voor de volgende wijkaanpak klaarliggen.

Risico's

Risico's:

Maatregelen die zorgen voor meer biodiversiteit en duurzaamheid, gaan zorgen voor een ander straatbeeld. Met uitgebreide communicatie zorgen we ervoor dat inwoners begrip krijgen voor de nieuwe inrichting.

De komende periode zijn er prijsstijgingen van materialen en uren te verwachten.

Hierop is geanticipeerd in de begroting, maar dit blijft wel een risico, omdat dit nooit exact te voorspellen is.

3.2 Klimaat, water en milieu

Ambitie

Samen met inwoners en ondernemers zorgen we voor een schone leefomgeving.

We waarborgen een optimale milieukwaliteit en richten ons op de basisvoorwaarden; gezond, schoon en veilig.

Voor het onderhoud van riolering maken we transparante keuzes op basis van en risicoafweging. Om in de toekomst gezond en veilig te kunnen wonen verkleinen we de kans op wateroverlast, droogte en hittestress.

Relevante documenten:

- Gemeentelijk waterplan 2019 – 2023;
- Klimaatadaptatiestrategie en uitvoeringsagenda (raadsbesluit sept. 2022);
- Huishoudelijk grondstoffenbeleid Winterswijk 2013-2017;
- Afvalstoffenverordening Winterswijk 2015;
- Uitvoeringsbesluit afvalstoffenverordening Winterswijk 2018.

Doelstellingen

Middels risicogericht rioolbeheer zorgen we voor een schone en gezonde omgeving

Activiteiten

Uitvoeren plan van aanpak risicogestuurd rioolbeheer

Wethouder: Wassink

Vanaf 2023 werken we vanuit het principe risicogestuurd rioolbeheer. Hierbij nemen we besluiten voor te nemen maatregelen op basis van een gedegen risico afweging in plaats van op basis van normen.

Kwaliteit (toelichting)

Bij risicogestuurd rioolbeheer neemt de gemeente besluiten voor te nemen maatregelen niet op basis van normen (bijvoorbeeld 60 jaar afschrijvingstermijn van riolering), maar op basis van een gedegen risicoafweging.

In sommige gevallen wordt dus bewust gewacht met het treffen van maatregelen, met daarbij een beperkte kans op calamiteiten en onvoorziene overlast (ervan uitgaande dat het budget niet onbeperkt is en niet elk risico afgedekt kan worden). Hierbij sturen wij op risico's i.p.v. (de meer traditionele) normgerichte aanpak.

Middels risicogestuurd rioolbeheer zijn wij beter in staat om transparante keuzes te maken (=welk risiconiveau vinden wij acceptabel).

Zo kunnen wij de beschikbare middelen nog efficiënter inzetten (het doen, of juist laten, van een reparatie of investering versus de effecten daarvan).

Tijd (toelichting)

In het eerste kwartaal van 2023 start we met werken conform Risicogestuurd Rioolbeheer.

Geld (toelichting)

Implementatiekosten (éénmalig): € 24.500.

Licentie software Rasmariant (jaarlijks): € 4.500 euro per jaar.

Licentie software Mapkit (jaarlijks): € 2.250 euro per jaar.

Ondersteuningkosten software (jaarlijks): € 5.000 euro per jaar.

Doelstellingen

We adviseren in gebiedsontwikkelingen buitengebied en voeren de klimaatadaptatiestrategie uit

Activiteiten

Uitvoeringsprogramma Klimaatadaptatie

Wethouder: Wassink

Klimaatadaptatie 2022-2027 Winterswijk

Het klimaat verandert, waardoor het weer extremer wordt. Het risico op wateroverlast, langdurige droogte of hittestress wordt groter en dit heeft niet alleen invloed op onze veiligheid en leefbaarheid, maar vooral op de gezondheid van ouderen en kwetsbaren. Om ons aan te passen aan de klimaatverandering en onze leefomgeving leefbaar te houden, is integraal een beleidsprogramma en uitvoeringsagenda opgesteld waarin maatregelen en acties benoemd staan waarmee we de komende jaren aan de slag gaan.

Kwaliteit (toelichting)

In de uitvoeringsagenda klimaatadaptatie 2022-2027 Winterswijk staan verschillende maatregelen en acties die integraal en samen met verschillende beleidsvelden, partners, bewoners en bedrijven zijn besproken en geprioriteerd in klimaatdialogen. In elke dialoog zijn de risico's die in Winterswijk ontstaan als gevolg van klimaatverandering bepaald. Daaropvolgend zijn de handelingsperspectieven en de initiatief nemende partij in beeld gebracht. Uiteindelijk ligt hierdoor een weloverwogen strategie en uitvoeringsagenda, welke verschillende zienswijzen en handelingsperspectieven op adaptatie samenbrengt. Enkele voorbeelden waarop de komende jaren gericht wordt:

Stimuleren individuele maatregelen particulieren

Naast het stimuleren van de bewustwording over het veranderende klimaat, willen we samen met inwoners aan de slag om ons aan het klimaat aan te passen en door maatregelen het adaptatieproces te versnellen. Het stimuleren van het opvangen van hemelwater door middel van een regenton om de tuin in droge tijden te kunnen besproeien met regenwater in plaats van drinkwater is hier een voorbeeld van. Maar ook het stimuleren om de tuin te ontsteden en te vergroenen of het aanleggen van een geveltuin horen hierbij.

Lokaal hitteplan

De veiligheid en gezondheid van onze inwoners staan voorop. Naast het landelijke hitteplan geeft een lokaal hitteplan specifieke informatie over Winterswijk. Deze informatie bestaat bijvoorbeeld uit kaartmateriaal waarin staat waar ouderen en kwetsbaren zich bevinden (verzorgingshuizen, aanleunwoningen, scholen en kinderdagverblijven) zodat de hulpdiensten up-to-date zijn. Flyers voor bewoners over welke maatregelen zij kunnen nemen, maar ook waar eventuele koelplekken in de buurt te vinden zijn. Naast deze acties wordt ook geborgd hoe betrokken professionele en maatschappelijke organisaties structuur en systematiek overeenstemmen over de verdeling van verantwoordelijkheden en taken.

Aanpakken urgente locaties met wateroverlast

Vanuit de klimaatstresstesten zijn enkele wateroverlast locaties aangewezen die urgent zijn om de komende jaren op te lossen. Deze locaties worden nu onderzocht en berekend, er worden oplossingen bedacht en uitgevoerd. Ook de functie van de Whemerbeek verkennen we hierin, welke oplossingen kan de beek bieden in de toekomst om wateroverlast in het centrum tegen te gaan.

Incidentele herinrichtingen

Bij incidentele herinrichtingen pakken wij de kans om meteen de buitenruimte klimaatadaptief in te richten. Denk bijvoorbeeld aan het vernieuwen van speeltoestellen in een speeltuin, het klimaatadaptief inrichten wordt hierbij meegenomen door bijvoorbeeld het multifunctioneel inrichten van de speeltuin als een koelteplek en tijdelijk opvang voor water bij wateroverlast (wadi).

Voorbeeldfunctie

De gemeente heeft een voorbeeldfunctie naar haar inwoners. Dit doen we door ons eigen vastgoed klimaatadaptief te maken. Het begin is het gemeentekantoor, waar we geveltuinen, verticaal groen en groene daken gaan toepassen. Dit is niet alleen een voorbeeld naar onze inwoners, maar ook om zelf kennis en ervaring op te doen over de mogelijkheden.

Tijd (toelichting)

De maatregelen en acties benoemd in de uitvoeringsagenda worden in de komende jaren tot en met 2027 uitgevoerd. In 2026 worden nieuwe stresstesten van wateroverlast, hitte en droogte uitgevoerd in regioverband Achterhoek+. Aan de hand van de uitkomsten van deze stresstesten wordt het proces van klimaatdialogen vernieuwd. Tijdens deze dialogen worden maatregelen en acties worden besproken en geprioriteerd om tot een nieuwe uitvoeringsagenda te komen.

In november 2023 (onder voorbehoud) wordt een informatief politiek forum gehouden waarbij de gemeenteraad wordt geïnformeerd over de stand van zaken wat betreft de uitvoering van de verschillende maatregelen en acties zoals benoemd in de uitvoeringsagenda. Ook worden de maatregelen die al uitgevoerd zijn geëvalueerd.

Geld (toelichting)

Om alle maatregelen en acties uit te voeren zoals benoemd in de uitvoeringsagenda 2022-2027 zijn budgetten nodig. Deze zijn zorgvuldig opgesteld en verdeeld over de komende jaren. Daarnaast is er in lopende en komende projecten (nieuwbouw of reconstructie) 10% extra budget opgenomen om ook hierin klimaatadaptieve maatregelen te kunnen borgen.

Budgetten uitvoeringsagenda 2022-2027:

2023: € 997.500; waarvan dekking uit rioolheffing € 815.000 (82%);

2024: € 1.120.000; waarvan dekking uit rioolheffing € 980.000 (88%);

2025: € 837.500; waarvan dekking uit rioolheffing € 780.000 (93%);

2026: € 482.000; waarvan dekking uit rioolheffing € 435.000 (90%);

Doelstellingen

We starten gemeentelijke zwerfafvalactiviteiten op en maken een grondstoffenbeleidsplan

Activiteiten

Faciliteren en samenwerken tijdens landelijke opschoondag en World Clean Up Day
Wethouder: Wassink

Samen tegen zwerfafval. We roepen onze inwoners, scholen en zwerfafval vrijwilligers op om in actie te komen tijdens de Landelijke Opschoondag in maart en World Cleanup Day in september. Op deze manier proberen we te motiveren en de bewustwording van afval op de juiste manier weggooien te vergroten.

Kwaliteit (toelichting)

De oproep om mee te doen aan deze actiedagen communiceren we via diverse kanalen. Aan de hand van het aantal aanmeldingen voor een opruimset kunnen we gedeeltelijk afleiden hoeveel inwoners meedoen. Zwerfafval vrijwilligers die gedurende het jaar al actief zijn, zijn al voorzien van opruimmateriaal en melden zich om die reden niet aan.

Tijd (toelichting)

Niet van toepassing.

Geld (toelichting)

Binnen de begroting is financiële dekking aanwezig.

Actualisatie grondstoffenbeleidsplan

Wethouder: Wassink

De gemeente heeft de wettelijke taak om huishoudelijk afval gescheiden in te zamelen en te zorgen voor een brenglocatie voor grof huishoudelijk afval. Het nemen van maatregelen om afvalpreventie en -scheiding van huishoudelijk afval te optimaliseren is ook een taak van de gemeente.

Nederlandse gemeenten kunnen in aanvulling op het landelijke afvalstoffenplan een eigen gemeentelijke afvalstoffenplan opstellen. In 2013 heeft de gemeente Winterswijk een huishoudelijk grondstoffenbeleidsplan 2013-2017 vastgesteld. Dit huishoudelijk grondstoffenbeleidsplan 2013 – 2017 is in 2022 geëvalueerd. Het uitgangspunt in dat beleidsplan was het ‘omgekeerd inzamelen’. In de evaluatie is onderzoek gedaan naar het scheidingsgedrag van onze inwoners en naar de kwaliteit van de grondstromen. In 2023 actualiseren we het grondstoffenbeleidsplan.

Kwaliteit (toelichting)

We hebben een geactualiseerd huishoudelijke grondstoffenbeleidsplan dat voldoet aan de huidige wettelijke maatstaven, waarbij we onze eigen ambities en doelen op het gebied van afvalbeheer en grondstoffeninzameling hebben geformuleerd.

Tijd (toelichting)

Een geactualiseerd huishoudelijke grondstoffenbeleidsplan wordt in december 2023 aan de raad voorgelegd.

Geld (toelichting)

Deze activiteit wordt uitgevoerd met reguliere beschikbare ambtelijke capaciteit.

Doelstellingen

We voeren noodzakelijk projecten uit op het gebied van milieu

Activiteiten

Uitvoeren project sanering wegverkeerslawaaï

Wethouder: Wassink

Door de autonome groei van het wegverkeer ervaren bewoners langs drukke wegen geluidsoverlast van het verkeer. In het verleden zijn daarom 177 woningen aangemeld bij het rijk om in aanmerking te komen voor geluidssanering. De gemeente voert de sanering wegverkeerslawaaï uit. De eerste stap is het opstellen van een programma sanering wegverkeerslawaaï. De sanering wordt voorbereid en uitgevoerd met subsidie van de rijksoverheid.

Kwaliteit (toelichting)

Het programma sanering wegverkeerslawaaï is vastgesteld door het college en goedgekeurd door het bureau sanering verkeerslawaaï (BSV). BSV voert namens het ministerie de subsidieregeling uit.

Tijd (toelichting)

In het eerste kwartaal 2023 besluit B&W op het concept programma
In het tweede kwartaal 2023 is de vaststelling definitieve programma
wegverkeerslawaaï door het college

Geld (toelichting)

We hebben een voorbereidingssubsidie van €69.000 ontvangen. Omdat deze subsidie mogelijk ontoereikend is, is er aanvullend een budget van € 10.000. Voor de daadwerkelijke uitvoering van maatregelen vragen wij opnieuw subsidie aan.

Uit (laten) voeren sanering stortplaats WAL

Wethouder: Wassink

De deklaag van de voormalige stortplaats WAL (de stortplaats ligt tussen de Driemarkweg en de Vreehorstweg ter hoogte van Vreehorstweg 43) is te dun en voldoet niet aan de wettelijke eisen. Daarom hebben we een saneringsplan opgesteld. De sanering wordt gefaseerd in 2024 en 2027 uitgevoerd vanwege de beschermde dieren op de WAL. Naast de deklaag wordt ook de Japanse duizendknoop aangepakt, de waterafvoer verbeterd en de WAL heringericht. In 2023 wordt samen met de provincie het saneringsplan verder uitgewerkt .

Kwaliteit (toelichting)

Afspraken met de provincie over de uitvoering zijn gemaakt.
De inrichting van de WAL is onderdeel van de gebiedsontwikkeling Molenveld.

Tijd (toelichting)

Voor de uitvoering van de sanering is een Wet natuurbeschermingsvergunning nodig. We verwachten dat de provincie de vergunning in september 2023 verleent. Uiterlijk het eerste kwartaal 2023 neemt het college een besluit over de uitvoering van de sanering.

Geld (toelichting)

De sanering wordt uitgevoerd in opdracht van de provincie. Gemeente levert maximaal 25.000 m3 om niet aan. Verwachte levertijd is begin 2024.
De herinrichting van de WAL wordt bekostigd uit het krediet gebiedsontwikkeling Molenveld.

Indicatoren

We voldoen aan de beeldkwaliteit voor zwerfafval (bron; maandelijks (beeld)schouwrapportage Rova

We zetten in op verbetering van de kwaliteit van de ingezamelde grondstoffen.

De maatregelen en acties zoals benoemd in de uitvoeringsagenda van de klimaatstrategie worden in de komende jaren tot en met 2027 uitgevoerd.

Risico's

Voor het behalen van de doelstellingen uit de klimaatagenda en de (zwerf)afvalinzameling is draagvlak en inzet nodig van inwoners. Met uitgebreide communicatie ontstaat hiervoor draagvlak en gaan inwoners hier ook zelf mee aan de slag.

De komende periode zijn er prijsstijgingen van materialen en uren te verwachten.

Hierop is geanticipeerd in de begroting, maar dit blijft onzeker en dus een risico.

3.3 Duurzaamheid en milieu

Inleiding

Wordt verder uitgewerkt in de opgave Duurzaamheid.

3.4 Gebiedsontwikkeling en wonen

Ambitie

We willen dat Winterswijk een aantrekkelijke plaats is om te wonen, te werken en te recreëren. Het buitengebied is een belangrijke parel van Winterswijk en verdient een aanpak waarbij we de handen in een slaan. In de buurtschappen streven we naar behoud van leefbaarheid. In het centrum komen wonen en culturele functies samen waar ontmoeten, ontdekken en ontplooiing voorop staan. Nieuwe ontwikkelingen krijgen ruimte, met behoud van kwaliteit van de leefomgeving.

Relevante documenten:

- Woonvisie gemeente Winterswijk 2020 – 2025
- Volkshuisvestelijk Afwegingskader Woningbouw Winterswijk 2019 – 2025
- Beoordelingskader wonen met zorg 2020 t/m 2023
- Structuurvisie kom Winterswijk 2010-2020
- Groenstructuurplan Winterswijk
- Omgevingsvisie buitengebied
- Beleidsvisie landschap en biodiversiteit
- Centrumvisie 2021

Doelstellingen

We bereiden de organisatie voor op de nieuwe wetten in de fysieke leefomgeving

Activiteiten

Implementeren Omgevingswet

Wethouder: Metaal

De Omgevingswet treedt naar verwachting op 1 januari 2023 in werking. De Eerste Kamer moet daar in oktober 2022 nog wel een definitief besluit over nemen. Tot de inwerkingtreding moet er nog heel veel gebeuren. Er is tijd nodig om het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO) opgeleverd, ingeregeld en stabiel te krijgen. Dat geldt zowel voor het landelijke deel van de Landelijke Voorziening, maar ook voor softwareleveranciers die hun software moeten aanpassen.

We bereiden de organisatie voor om te kunnen werken volgens de wet, zowel op juridisch en technisch gebied als op het gebied van dienstverlening, houding en gedrag.

We bieden burgers ondersteuning in het proces van participatie door een duidelijke handreiking te doen. Met partners maken we afspraken over de samenwerking. Samen met private partijen draaien we een pilot, om het beleid en de werkprocessen voor de vergunningverlening, het toezicht en de handhaving aan te passen. Dit proces zal zeker doorlopen in 2023, zeker als de invoeringsdatum opnieuw verschoven mocht worden.

Kwaliteit (toelichting)

In 2022 en/of 2023 moeten diverse besluiten genomen worden. Ook andere processen, zoals het opstellen van de 'Omgevingsvisie bebouwde kom Winterswijk', opstellen omgevingsplan, aanpassingen VTH-software lopen door na de inwerkingtreding van de Omgevingswet. De organisatie moet na inwerkingtreding veel ervaring opdoen met het werken met de Omgevingswet. Dat geldt overigens ook voor burgers, bedrijven en instellingen.

Tijd (toelichting)

De Omgevingswet treedt naar verwachting op 1 januari 2023 in werking. Mogelijk wordt deze datum eind 2022 verschoven.

Geld (toelichting)

Voor de invoering van de Omgevingswet heeft de gemeenteraad in 2018 een bestemmingsreserve beschikbaar gesteld. In 2022 wordt voorgesteld dit budget incidenteel op te hogen, vanwege de mogelijkheid dat de invoeringsdatum opnieuw wordt verschoven. Ook als de Omgevingswet per 1 januari 2023 inwerking treedt, zullen in 2023 diverse kosten gemaakt worden die te maken hebben met de invoering van de wet.

Implementeren Wet Kwaliteit Bouw

Wethouder: Visser

Onderdeel van de Omgevingswet is de Wet kwaliteit bouw (Wkb). De Wkb treedt in werking gelijk met de Omgevingswet. De Wkb regelt dat private kwaliteitsborgers voortaan bouwtechnische regels toetsen en controleren. Dit wijzigt het proces van de bouwvergunning toets.

Kwaliteit (toelichting)

We hebben een impact-analyse rondom de Wkb opgesteld. Hieruit kwamen de volgende conclusies naar voren:

1. De rol van de huidige medewerkers bouw en woningtoezicht wijzigt (werkproces bouwvergunning);
2. We kunnen geen leges op de huidige manier voor bouw meer innen (Legesverordening);
3. Gevolgen personele capaciteit zijn in beeld gebracht en hier is reeds op geanticipeerd;
4. Aandacht voor informatievoorziening (VTH-workflowsysteem) en herijken van interne (gekoppelde) processen;
5. (VTH) Beleid rondom bouwproces actualiseren/opstellen.

De conclusies zijn concreet vertaald in een uitvoeringsagenda opdat we vóór de inwerkingtredingdatum klaar zijn voor de Wkb.

Na de inwerkingtreding of latere inwerkingtreding van de Wkb/Omgevingswet in 2023 zijn aanpassingen en door-ontwikkeling nodig op dit gebied.

Tijd (toelichting)

Net als bij de Omgevingswet geldt dat de geplande invoeringsdatum 1-1-2023 is. In oktober 2022 wordt definitief bekend of dit invoeringsdatum wordt. Ook na de invoeringsdatum zijn er acties en doorontwikkeling in verband met de Wkb nodig.

Geld (toelichting)

Als gevolg van de Wkb en het gewijzigde bouwproces mogen gemeenten geen bouwleges meer heffen voor een categorie bouwwerken. Wat we voor deze bouwwerken nog wel kunnen heffen, zijn de leges voor een ruimtelijke toets (nu bestemmingsplantoets, stedenbouwkundige toets en welstandsbeoordeling). We maken een analyse voor de leges onder de Omgevingswet en leggen een keuze voor welke wijze van leges heffen het best bij Winterswijk past. In de begroting is voorlopig rekening gehouden met het heffen van leges voor het blijven uitvoeren van de ruimtelijke toets, waarbij als percentage 1% van de bouw of projectkosten is aangehouden. Een nieuwe legesverordening is momenteel in voorbereiding. Deze wordt aan de gemeenteraad voorgelegd.

Doelstellingen

We maken plannen en voeren deze uit voor specifieke vraagstukken zoals de aanpak van de gebieden Molenveld, WOOW en Steengroeve

Activiteiten

Uitvoeren en afronden project Molenveld inclusief afdekken kleiput

Wethouder: Wassink

In 2023 gaan we verder met de uitvoering van de gebiedsvisie Molenveld en het afdekken van de kleiput, als gevolg van het stopzetten van de 'verondieping'.

Kwaliteit (toelichting)

Molenveld:

In 2023 geven we verder uitvoering aan de gebiedsvisie Molenveld voor zover het beschikbare budget dit toelaat. Samen met betrokkenen maken we een prioritering in welke deelprojecten dit zijn.

Kleiput:

In 2023 geven we uitvoering aan het collegebesluit van 2022 over het afdekken van de kleiput.

Tijd (toelichting)

Molenveld:

Welke deelprojecten worden gerealiseerd zijn nog onbekend, dit wordt samen met betrokkenen besproken. Hierdoor kan er nog geen tijdsplanning voor de uitvoering worden gegeven.

Kleiput:

In het laatste kwartaal van 2022 neemt het college een besluit over de afdekking van de kleiput. In verband met de flora en fauna mogen er zeer waarschijnlijk maar in een beperkt tijdvak werkzaamheden plaatsvinden in en rondom de kleiput. Dit kan nogal een impact hebben op de totale duur van de nog uit te voeren werkzaamheden in 2023 en verder.

Geld (toelichting)

Molenveld:

Het krediet van 2022 voor de gebiedsvisie Molenveld wordt in 2022 en 2023 ingezet voor de uitvoering van een deel van de gebiedsvisie Molenveld.

Kleiput:

Het budget van 2022 van €470.000 wordt in 2022 en 2023 ingezet voor afdekking van de kleiput.

Uitwerken planvorming project WoooW

Wethouder: Metaal

WoooW. Dat staat voor Winterswijk ontmoet, ontdekt en ontplooit.

Het WoooW projectgebied ligt aan één van de aanloopstraten (Weurden) in het centrum van Winterswijk, waar winkelleegstand en verpaupering dreigde. Daarom heeft de gemeente de afgelopen jaren een aantal woon- winkelpanden aangekocht om het gebied op te knappen en nieuwe impulsen te geven. Eén van die impulsen is een nieuw cultuurgebouw waarin het centrum voor cultuureducatie Boogie Woogie, de Bibliotheek Oost-Achterhoek en de Winterswijkse Uitdaging WUW gaan samenwerken.

Tijdens meerdaagse charrettes in de zomer van 2021 konden Winterswijkers meepraten over WoooW. Hieruit kwam duidelijk naar voren dat er veel draagvlak is voor dit plan dat gaat over wonen, werken aan huis, winkelen, cultuur maken en genieten op een historische plek met een jonge vibe. Ook ondernemers in de buurt zijn bereid mee te doen aan de planontwikkeling.

WoooW is een ambitieus plan, want de bouwstart is gepland in 2024. In 2022 wordt de uitwerking van het plan afgerond, zodat de gemeenteraad in februari 2023 een beslissing kan nemen over het project.

Kwaliteit (toelichting)

In 2022 werken we aan het opleveren van twee scenario's binnen de gestelde kaders van de raad waarin we onder andere ingaan op:

- het finetunen van het stedenbouwkundige plan;
- de optimalisatie van het woningbouwprogramma;
- de grootte van het cultuurgebouw;
- de bouwkosten en de jaarlijkse exploitatie- en beheerkosten van het cultuurgebouw;
- de grondexploitatie van de gebiedsontwikkeling.

Tijd (toelichting)

De scenario's worden in februari 2023 aan de gemeenteraad aangeboden voor het nemen van een besluit. Afhankelijk van het besluit worden de volgende fases van het project uitgewerkt, zoals het opstellen van een bestemmings-/omgevingsplan en het bepalen van de vastgoedstrategie voor het uitgeven van de bouwgronden.

Geld (toelichting)

In de meerjarenbegroting 2022-2025 is een voorlopige raming opgenomen van € 6,5 miljoen voor de bouw van het cultuurgebouw.

Daarnaast is in 2023 een voorlopige raming opgenomen voor het verwachte tekort

van € 1,4 miljoen op de grondexploitatie.

Er is een voorbereidingskrediet van € 290.000 beschikbaar voor het project.

Gebiedsontwikkeling Steengroeve

Wethouder: Wassink

In 2022 is het bestemmingsplan van het Steengroeve Museum gereed. Als gemeente brengen wij de bestemmingsplanwijziging voor het bezoekerscentrum in procedure zodra de initiatiefnemers de financiering rond hebben. Hiervoor zijn tot eind 2024 beschikbare gemeentelijke middelen gereserveerd.

Kwaliteit (toelichting)

Het ontwerpbestemmingsplan voor het museum (Terra Temporalis) is gereed en brengen we in procedure zodra de initiatiefnemers de financiering rond hebben. Daarna vindt de verdere voorbereiding van de realisatie plaats door de initiatiefnemer. De initiatiefnemer kan starten met bouwen zodra de omgevingsvergunning rond is. De verwachting is dat de bouw op zijn vroegst start in 2024.

Tijd (toelichting)

Als gemeente brengen wij de bestemmingsplanwijziging voor het museum in procedure zodra de initiatiefnemers de financiering rond hebben. Omdat dit nog onbekend is kan er nog geen concrete planning worden gegeven.

Geld (toelichting)

Voor 2023 hebben we € 10.000 opgenomen in de begroting voor voorbereidingskosten. Er is ook € 472.320 opgenomen voor een wegverlegging. In 2022 staat 1 miljoen euro gereserveerd als bijdrage voor de ontwikkeling van Terra Temporalis. Dit wordt uitgekeerd nadat de procedure is doorlopen.

Kwaliteitsimpuls van de Markt

Wethouder: Schepers-Janssen

Na het opstellen van de centrumvisie is het nu tijd om aan de slag te gaan. Het eerste project uit de uitvoeringsagenda is de herontwikkeling van de Markt: de centrale plek waar veel functies en mensen bij elkaar komen, met de kerktoren als karakteristiek baken. Op het gebied van klimaat, toegankelijkheid en beleving liggen er grote kansen om ons centrale plein in het centrum een goede upgrade te geven.

Tijdens de centrumvisie is al veel input van betrokken partijen opgehaald:

“We zien de markt als het centrale druktepunt van ons stervormige centrum. De centrale ontmoetingsplek waar de verschillende winkelstraten naartoe leiden, met de kerktoren als karakteristiek baken. Het biedt een krachtige mix van verschillende functies, zoals de warenmarkt, gevarieerde horeca, winkels, kerk en evenementen.”

Ook worden er in de centrumvisie verbeterpunten en knelpunten meegegeven, waar aandacht voor moet zijn bij de herontwikkeling van de Markt. Dit vraagt om keuzes en kaders voor het vervolg.

Na het vaststellen van de kaders voor de Markt gaan we aan de slag met het uitwerken van het schetsontwerp voor de herinrichting van de Markt. Dit doen we graag samen in een brede participatievorm.

Kwaliteit (toelichting)

In participatievorm maken we een schetsontwerp voor de Markt. Nadat eerst kaders worden bepaald, wordt het schetsontwerp vastgesteld. Daarna begint de uitvoeringsfase.

Tijd (toelichting)

In januari 2023 is er een Politiek forum. De raad stelt vervolgens de kaders voor het ontwerp vast in februari 2023. We streven daarna naar vaststelling van het schetsontwerp en het uitvoeringsbudget in juni 2023. De data zijn mede afhankelijk van het participatieproces.

In de tweede helft van 2023 werken we het schets ontwerp uit naar een definitief en technisch ontwerp met Programma van Eisen. Er is een aanbesteding van het bouwteam waarmee we in 2024 de schop in de grond zetten voor de uitvoering.

Geld (toelichting)

Op dit moment hebben we de kosten voor de herinrichting van de markt niet in beeld. In 2022 is er in de begroting € 450.000 opgenomen voor de herinrichting. Onderdeel van het schetsontwerp en programma van eisen is een gedetailleerde kostenraming van de te verwachten uitvoeringskosten. Het schetsontwerp met bijbehorend programma van eisen wordt in 2023 voorgelegd aan college en raad. Dan wordt ook duidelijk of en hoeveel er bijgeraamd moet worden. De voorbereidingskosten worden bekostigd uit de opgave Centrum.

Revitalisering Dennenoord

Wethouder: Visser

Er is in het verleden veel tijd geïnvesteerd in het minnelijke verwerving van gronden. Idee daarmee was het gehele bedrijventerrein te beëindigen. Het is echter niet gelukt alle bedrijven te verplaatsen. Dit traject heeft wel veel tijd gekost en de uitkomst van de onderhandelingen was van invloed op de gehele invulling en uitvoering. Daardoor is ook de uitvoeringsplanning opgeschoven. Er is nu een procesplanning opgesteld waarbij gestreefd wordt alle werkzaamheden eind 2023 uitgevoerd te hebben.

Kwaliteit (toelichting)

De uitvoering zal plaatsvinden conform de kaders van het Provinciale subsidiebesluit. Er is voor € 729.000 subsidie verleend. De uitvoering moet 31 december 2023 gereed zijn.

Tijd (toelichting)

In 2022 maakt het college een keuze over aanpak en uitvoering. Planning is om eind 2023 alle werkzaamheden uitgevoerd te hebben.

Geld (toelichting)

In de uitvoering moeten de keuzes zodanig gemaakt worden dat de werkzaamheden binnen het budget uitgevoerd kunnen worden.

Realiseren van een dienstencentrum in Gaxel, samen met Stadt Vreden

Wethouder: Visser

Om het grensoverschrijdend werken en ondernemen tussen Nederland en Duitsland te bevorderen, wordt er op de grens een dienstencentrum gerealiseerd. De

gemeenten Winterswijk en Vreden zijn gezamenlijk de initiatiefnemers voor deze planontwikkeling.

De geselecteerde ontwikkelaar werkt het plan voor het dienstencentrum op dit moment uit, onder de toetsende en begeleidende rol van de gemeenten. Essentieel aspect in de uitwerking is een haalbare exploitatie. Als de omgevingsvergunning aan beide zijden van de grens wordt verleend, vindt de grondverkoop aan de ontwikkelaar plaats. Via de grondverkoop worden de gemeentelijke kosten verhaald. De huidige tijd maakt een haalbare exploitatie lastig. De ontwikkelaar blijft wel positief over het project. Tijd heeft naar verwachting een positief effect op de ontwikkeling. Daarom is afgesproken de planning op te schuiven en de ontwikkelingen in prijs en uitvoeringsaanbod in 2023 af te wachten.

Kwaliteit (toelichting)

De geselecteerde ontwikkelaar is bezig met de uitwerking van de plannen. Er is een haalbare exploitatie nodig om de gewenste kwaliteit en de verwachte doelen te bereiken.

Tijd (toelichting)

Het huidige financiële klimaat en het gebrek aan mankracht zorgen voor problemen in het uitwerken van een haalbare exploitatie. Uitwerking van de plannen duurt langer en wordt in het derde/vierde kwartaal van 2023 verwacht. Als de plannen zijn uitgewerkt zullen deze door beide gemeenten getoetst worden. Bij een positief resultaat zal verkoop en vergunningverlening volgen. Start bouw wordt in 2023 niet verwacht.

Geld (toelichting)

Als de ontwikkeling doorgang vindt dan brengt de grondverkoop voldoende op om de kosten te dekken. Als de ontwikkelaar geen sluitende exploitatie kan vinden dan zal gekeken moeten worden of het project op een andere wijze doorgang kan vinden. Mocht dit niet haalbaar zijn dan zullen de kosten voor de aanschaf van de percelen en de gemaakt adviseringskosten ten laste van de algemene middelen vallen.

Uitwerken planvorming Ribeslocatie

Wethouder: Visser

Gemeente Winterswijk is eigenaar van een perceel aan de Ribeslaan, de locatie waar een basisschool was gesitueerd. In 2015 is deze basisschool gefuseerd en heeft gemeente Winterswijk de grond terug in eigendom gekregen. Tot op heden is geen andere invulling voor de Ribeslocatie gerealiseerd. In 2023 wordt verder gewerkt aan de herontwikkeling van de Ribeslocatie. Een plan voor woningbouw wordt voorbereid.

Kwaliteit (toelichting)

Een plan voor woningbouw wordt voorbereid. Onderdeel daarvan is een participatietraject opstarten met omwonenden en belanghebbenden met als doel hen te betrekken bij de herontwikkeling.

Tijd (toelichting)

Er is nog geen tijdsplanning. Er zijn nog te veel zaken die eerst helder moeten worden zoals bijvoorbeeld de participatie en het voorstel tot herontwikkeling.

Geld (toelichting)

Op dit moment kan geen inschatting worden gemaakt van de kosten dan wel de opbrengsten.

Uitwerken planvorming woningbouw Narcisstraat

Wethouder: Visser

Dit gebied als geheel vraagt om een kwaliteitsimpuls. Een initiatiefnemer heeft een principeverzoek ingediend voor woningbouw in een deel van het gebied (locatie Meerdink). Het college heeft niet-negatief geoordeeld over de voorgestelde planontwikkeling. De gemeente heeft een grondpositie in het gebied bij de Misterweg/Hyacinthstraat. We verkennen of we vanuit het initiatief tot een ontwikkeling in het hele gebied kunnen komen.

Kwaliteit (toelichting)

In 2023 geven we verder uitvoering aan de planontwikkelingen van dit gebied. Kwaliteit van de leefomgeving en ons woningbouwprogramma zijn uitgangspunten.

Tijd (toelichting)

Er is nog geen tijdsplanning omdat het initiatief van locatie Meerdink eerst verder moet worden uitgewerkt.

Geld (toelichting)

Een deel van de ontwikkeling komt tot stand door verkoop van grond die de gemeente nu in eigendom heeft. De onderhandelingen over de grondoverdracht lopen nog. Daarom nemen we nog geen geschatte opbrengst op.

Uitwerken planvorming herontwikkeling vrijkomende schoollocaties (n.a.v. Integraal Huisvestingsplan)

Wethouder: Wassink

De uitvoering van het Integraal Huisvestingsplan scholen (zie ander beleidsveld) is volop gaande. Parallel hieraan starten we de zoektocht naar een nieuwe invulling voor de schoollocaties welke door het onderwijsveld (mogelijk) worden verlaten.

Kwaliteit (toelichting)

We geven de voorkeur qua prioritering aan die locaties waarbij de impact op de leefomgeving het grootst is. Dit is in ieder geval voor de locaties in de buurtschappen van toepassing. Leefbaarheid en kwaliteit vormen de uitgangspunten bij de zoektocht als het gaat om nieuwe invullingen, evenals het betrekken van de stakeholders.

Tijd (toelichting)

Het project "Nieuwe scholen, nieuwe kansen" zal parallel worden opgestart zodra uitvoering wordt gegeven aan fase 1 van het IHP (Integraal Huisvestingsplan Onderwijs Gemeente Winterswijk 2021-2037).

Geld (toelichting)

Zodra duidelijk is hoe uitvoering wordt gegeven aan de invulling voor de schoollocaties dient nader bepaald te worden hoe het project gefinancierd wordt.

Omgevingsvisie bebouwde kom Winterswijk

Wethouder: Metaal

De Omgevingswet schrijft dat iedere gemeente eind 2024 een omgevingsvisie moet hebben vastgesteld. De gemeente Winterswijk heeft voor het buitengebied een omgevingsvisie vastgesteld in 2019. In 2022 zijn we gestart met het maken van een omgevingsvisie voor de bebouwde kom van Winterswijk. De omgevingsvisie gaat over het dagelijks leven. Hoe we werken, wonen, studeren en recreëren. Bij het opstellen van de omgevingsvisie bebouwde kom houden we rekening met actuele visies zoals bijvoorbeeld de centrumvisie, groenvisie en woonvisie.

Kwaliteit (toelichting)

De omgevingsvisie voor de bebouwde kom draagt bij aan een gezonde leefomgeving voor de toekomst van Winterswijk.

Tijd (toelichting)

Het proces van de omgevingsvisie voor de bebouwde kom loopt tot uiterlijk eind 2024. Het proces is opgedeeld in 3 stappen. Opstellen van de agenda voor de omgevingsvisie, ontwerp omgevingsvisie en vaststelling. Het participatietraject wordt geïntegreerd met de Toekomstvisie Winterswijk (zie beleidsveld 4.1).

Geld (toelichting)

Voor de omgevingsvisie bebouwde kom is komend jaar naar verwachting voldoende budget beschikbaar. In 2022 was er € 154.500. Hiervan is reeds een deel besteed aan een bureau dat we ingehuurd hebben om ons te helpen met de visie. Jaarlijks is er ook een klein structureel bedrag van € 2.500 beschikbaar voor visies en daarnaast een budget voor omgevingsplannen van € 93.900.

Planvorming gebiedsontwikkeling omgeving Gaudium

Wethouder: Visser

Gemeente Winterswijk is eigenaar van het pand van Gaudium. Daarnaast is het aangrenzende pand de Hazewind opgekocht door een ontwikkelaar. Door de huidige ontwikkelingen vraagt deze omgeving om een visie.

Kwaliteit (toelichting)

Eind 2022 wordt bepaald wat de gemeentelijke rol gaat worden in het kader van de planvorming over de gebiedsontwikkeling van omgeving Gaudium. In 2023 is het streven om een gebiedsvisie vast te stellen.

Tijd (toelichting)

Het streven is om in 2023 een gebiedsvisie te hebben vastgesteld. Een precieze planning is nog onbekend omdat eerst de gemeentelijke rol helder moet zijn.

Geld (toelichting)

In de begroting 2023 is geen voorbereidingsbudget opgenomen.

Ontwikkelen flexwoonprojecten

Veel Winterswijkers zijn op zoek naar geschikte en betaalbare woonruimte. Ook moet Winterswijk extra statushouders huisvesten. De instroom neemt toe, dus het aantal statushouders zal ook toenemen. Daarnaast weten we niet hoelang de Oekraïense ontheemden zullen blijven. Daarom ontwikkelt Winterswijk in 2023 een of meerdere flexwoonprojecten samen met De Woonplaats en een of meerdere marktpartijen.

Kwaliteit (toelichting)

Tijd (toelichting)

Geld (toelichting)

Personele capaciteit om een flexwoonplan uit te werken is onvoldoende, daarom wordt er in 2023 € 20.000 toegevoegd aan de begroting: als de gemeente voldoet aan de voorwaarden kan ze voor maximaal € 60.000 subsidie aanvragen bij de Provincie Gelderland voor een projectleider flexwonen.

Doelstellingen

We realiseren een toekomstperspectief in het buitengebied

Activiteiten

Uitvoeren programma Vitaal platteland door middel van een gebiedsgerichte aanpak
Wethouder: Wassink

Het buitengebied van Winterswijk heeft te maken met uitersten: extreme droogte, stikstofnormen voor vier Natura 2000-gebieden, ruimtevraag vanuit de energietransitie, kwetsbaar cultuurlandschap en bekenstelsel en een sterke terugloop van het aantal boeren. Deze situatie is een bedreiging voor het waardevolle agrarische cultuurlandschap en de leefbaarheid. Samen met de stichting WCL en OWIN is in 2020 het programma Vitaal Platteland opgesteld. Dit programma is gericht op het behoud van de waardevolle natuur en cultuur, en het realiseren van een economisch, sociaal en ecologisch toekomstperspectief voor iedereen die in het buitengebied woont, werkt en recreëert.

De provincie Gelderland heeft het lokale programma in 2021 omarmd. De provincie is samen met mensen uit het gebied (WCL), het Waterschap Rijn en IJssel en de gemeente Winterswijk een proces gestart om te komen tot een Gebiedsaanpak vitaal platteland Winterswijk.

Kwaliteit (toelichting)

De Gebiedsaanpak vitaal platteland Winterswijk is geslaagd als we met een (integraal) gebiedsplan en passende maatregelen, de sectorale overheidsdoelen voor het gebied realiseren. En tegelijkertijd het gebied een economisch, sociaal en ecologisch perspectief bieden die we meerjarig, op natuurlijke momenten, uitvoeren.

Tijd (toelichting)

Eind 2022 is er een getekende intentieovereenkomst met betrokken partijen. Uiterlijk eind 2024 is er een gezamenlijk toekomstperspectief, een uitvoeringsplan en de benodigde juridische, financiële en organisatorische middelen. 'Geen spijtmaatregelen' voeren we direct uit.

Geld (toelichting)

Het totale budget ligt tussen de 1 en 1,4 miljoen voor twee jaar. De provincie betaalt het overgrootste deel. De totale gemeentelijke bijdrage is € 150.000, over twee jaar. Dit is inclusief een budget van € 100.000 voor gemeentelijke inhuur. Dit bedrag is opgenomen in de begroting.

Uitvoeren project LEADER

Wethouder: Wassink

LEADER is een Europees fonds voor plattelandsontwikkeling dat valt onder het Gemeenschappelijk Landbouw Beleid (GLB). Europa financiert 50%, nationale overheid 50% (lees gemeenten). In de periode 2016 -2022 was de Achterhoek door de provincie Gelderland aangewezen als LEADER gebied. Er zijn bijna 70 projecten in de Achterhoek gerealiseerd; totale financiering € 5,6 miljoen. De Regio Achterhoek heeft het initiatief genomen om voor de Achterhoek weer de LEADER status te krijgen. Dat is voor de periode 2023-2027. Provincie Gelderland moet hierin nog een keuze maken.

Kwaliteit (toelichting)

Wij zijn voornemens om wederom deel te nemen aan LEADER.

Tijd (toelichting)

Het traject loopt gedurende 5 jaar van 2023 tot en met 2027.

Geld (toelichting)

Regio Achterhoek heeft de gemeenten gevraagd om voor de hele nieuwe LEADER periode € 483.500 te reserveren. Per jaar is dat € 96.700.

Opmerking:

1. Meerdere Achterhoekse gemeenten hebben inmiddels al toegezegd;
2. Mogelijk wordt het bedrag minder, dit bedrag is gebaseerd op het budget van de huidige periode.

Uitvoeren project toekomstbestendige erven

Wethouder: Wassink

In 2021 is gestart met de uitvoering van het project Toekomstgerichte Erven Achterhoek. De uitvoering loopt door tot half 2023. Dit project ondersteunt erfeigenaren bij het realiseren van een toekomstgericht erf. Erfeigenaren worden uitgenodigd voor een gesprek met een onafhankelijke erfadviseur. Deze gesprekken zijn voor erfeigenaren gratis. Voor eventuele vervolgesprekken zijn er (750) vouchers beschikbaar.

De uitvoering van dit programma ligt bij het Regionaal programmabureau Werken aan toekomstgerichte erven Achterhoek (WATEA). Dit programmabureau wordt deels gefinancierd uit de Regio Deal. De bijdrage van de gemeente is € 200.000 over drie jaar. Dit bedrag is al in 2020 gereserveerd.

Kwaliteit (toelichting)

Het project is geslaagd wanneer alle erfeigenaren zijn uitgenodigd voor een gesprek met een onafhankelijke erfadviseur, erfeigenaren tevreden zijn over de dienstverlening en de gesprekken leiden tot maatregelen die bijdragen aan het toekomstbestendige erven.

Tijd (toelichting)

Het project is gestart in 2021 en zou eind 2022 stoppen. Door Corona heeft het project een tijd stil gelegen. De verwachting is dat we tot juli 2023 voldoende tijd hebben om onze doelstelling te halen.

Geld (toelichting)

De gemeentelijk bijdrage is € 200.000 over drie jaar. Dit bedrag is in 2020 gereserveerd. Het bedrag betalen we lopende het project in delen (jaarlijks) uit aan het projectbureau.

Uitvoeren beleidsvisie Landschap en biodiversiteit

Wethouder: Wassink

We geven uitvoering aan de Beleidsvisie Landschap en Biodiversiteit. We richten ons onder meer op de basis kwaliteit, gebiedsgerichte aanpak erfsoorten, regeling landschap en biodiversiteit particulieren, opleveren biodiversiteitskaart, natuur- en milieueducatie scholen, communicatie en cursussen.

Kwaliteit (toelichting)

We geven projectmatig uitvoering aan de beleidsvisie met als algemene uitgangspunten:

- Natuurinclusief handelen;
- Samen doen;
- Cultuurhistorisch landschap;
- Biodiversiteit in de kom.

Tijd (toelichting)

De volgende momenten zijn van belang:

- Uitwerking geven aan basiskwaliteit natuur en landschap: eerste kwartaal 2023;
- Uitwerking geven aan gebiedsgerichte aanpak erfsoorten: derde kwartaal 2023;
- Opstellen van een natuurwaardenkaart (biodiversiteitskaart) gereed: tweede / derde kwartaal 2023;
- Cursus 'Ken jij jouw Nationaal Landschap' voor burgers: tweede / derde kwartaal 2023;
- Soortmanagementplan voor erfsoorten, generieke ontheffing Wet natuurbescherming voor erfsoorten: derde kwartaal 2023.

De overige activiteiten zijn doorlopend.

Geld (toelichting)

Om het programma voor de jaren 2021-2023 uit te voeren, is budget opgenomen in de begroting. Voor 2023 is dit € 87.500.

Doelstellingen

We realiseren voldoende woningaanbod waar voor verschillende doelgroepen behoefte aan is

Activiteiten

Uitvoeren woonvisie

Wethouder: Visser

In Winterswijk zijn er verschillende initiatiefnemers die een gezamenlijke woonvorm willen (laten) realiseren. Het is voor hen moeilijk om van idee tot realisatie over te gaan. Wij ondersteunen deze initiatiefnemers om de kans van slagen voor gezamenlijke woonvormen te vergroten. Vanwege landelijke en provinciale subsidiemogelijkheden is er geen budget nodig.

We organiseren woonavonden samen met inwoners en partijen die actief zijn op het gebied van wonen. Dit doen we bijvoorbeeld met jongeren over het op jezelf gaan wonen of met makelaars die een goed beeld hebben van de vraag op de woningmarkt.

Het is belangrijk dat we voldoende passende huisvesting hebben voor arbeidsmigranten. Arbeidsmigranten zijn belangrijk voor het winterswijkse bedrijfsleven en de lokale economie. Met bedrijven gaan we in gesprek over de huisvestingsbehoefte van arbeidsmigranten om dit maximaal te faciliteren.

Kwaliteit (toelichting)

Initiatiefnemers vinden geschikte locaties op basis van hun woonwensen en zetten stappen om tot realisatie te komen zoals groepsvorming en ontwerpen.

Door de woonavonden worden woonwensen van groepen in Winterswijk nog meer duidelijk.

Lokale huisvestingsbehoefte arbeidsmigranten wordt concreet.

Tijd (toelichting)

Het ondersteunen van initiatiefnemers van gezamenlijke woonvormen is een doorlopende activiteit. Geschikte momenten voor de woonavond worden nader bepaald in overleg met andere partijen.

Het gesprek met Winterswijkse bedrijven over de huisvesting van arbeidsmigranten vindt plaats in het tweede kwartaal.

Geld (toelichting)

De activiteiten worden uitgevoerd binnen het huidige budget van € 10.000 voor de uitvoering van de woonvisie.

Maken van afspraken met De Woonplaats opdat de bestaande sociale huurvoorraad kwalitatief goed blijft, inclusief duurzaamheid

Wethouder: Visser

In de raamovereenkomst en de prestatieafspraken staat nu al dat partijen zich inzetten om bewustwording bij huurders, van hun woongedrag en gevolgen van energiegebruik, te bevorderen. Daarbij faciliteert en ondersteunt de gemeente de huurdersvereniging en De Woonplaats waar mogelijk bij duurzaamheidsprojecten en -activiteiten die bijdragen aan de (gemeentelijke/regionale) duurzaamheidsdoelstellingen. De Woonplaats en de gemeente Winterswijk gaan in gesprek om concrete vervolgspraken te maken op het gebied van duurzaamheid en levensloopbestendigheid. We streven naar een maximale inzet mede in het kader van armoedebestrijding.

Kwaliteit (toelichting)

De gemaakte afspraken worden verwerkt in de prestatieafspraken 2023, waarbij een concrete doelstelling met aantallen wordt benoemd.

Tijd (toelichting)

De gemeenteraad krijgt de prestatieafspraken 2023 ter informatie aangeboden in december 2022. In het voorjaar van 2023 wordt de gemeenteraad in de gelegenheid gesteld om uitgangspunten mee te geven aan het college voor het maken van de afspraken van 2024.

Geld (toelichting)

De ambtelijke inzet zit binnen de reguliere middelen.

Onderzoeken mogelijkheden (terug)koop- en erfpachtconstructies

Wethouder: Visser

We willen meer betaalbare koopwoningen voor groepen die moeilijk een woning kunnen kopen. Bijvoorbeeld voor jongeren is het niet eenvoudig om een betaalbare koopwoning te vinden door de gestegen woningprijzen. We onderzoeken de mogelijkheden van koop- en erfpachtconstructies in onze gemeente om het aanbod betaalbare koopwoningen te vergroten.

Kwaliteit (toelichting)

We doen onderzoek naar ervaringen bij andere gemeenten in Nederland die (terug)koop- en erfpachtconstructies inzetten. De financiële consequenties worden in het onderzoek meegenomen.

Tijd (toelichting)

Het onderzoek wordt in het tweede kwartaal afgerond.

Geld (toelichting)

Het onderzoek wordt uitgevoerd binnen de huidige ambtelijke capaciteit.

Opstellen regionale woonagenda

Wethouder: Visser

In samenwerking met de ambassadeurs van 8RHK stellen we een regionale woonagenda op. In de regionale woonagenda Achterhoek beschrijven we hoe de Achterhoek aan de slag gaat voor goed wonen in onze regio.

Kwaliteit (toelichting)

Ook in de Achterhoek is de situatie op de woningmarkt flink veranderd. De woningvraag is toegenomen in zowel de huur als koop en woningprijzen zijn flink gestegen. Dit vraagt om de woningvoorraad te vergroten, productie te versnellen en te investeren in de kwaliteit van de bestaande woningvoorraad. Vanwege de stijgende energielasten is het verbeteren van de woningvoorraad van groot belang. Wat we gaan doen is opgenomen in de regionale woonagenda. Hierbij wordt aansluiting gezocht bij de zes programma's van de Nationale Woon- en Bouwagenda en bevat de afspraken die de regio met de provincie maakt.

Tijd (toelichting)

De gemeenteraden van de Achterhoekse gemeenten ontvangen de regionale woonagenda in het eerste kwartaal ter besluitvorming.

Geld (toelichting)

De afronding en vaststelling van de regionale woonagenda vraagt geen middelen.

Doelstellingen

We zorgen voor duidelijkheid over eigendomssituaties van snippergroen

Activiteiten

Snippergroen/illegaal grondgebruik: afhandelen pilot en vervolgplan uitvoeren

Wethouder: Wassink

In 2016 heeft bureau Eiffel het grondgebruik binnen de gemeente Winterswijk geïntroduceerd. Hieruit is gebleken dat op 595 locaties sprake is van ingebruikname van gemeentegrond. Door particulieren en (agrarische) bedrijven. Soms zijn hier afspraken over gemaakt, in andere gevallen is nog niets geregeld. In 2019 is hiervoor een projectmatige aanpak ontwikkeld en is gestart met pilot project Grondgebruik in de wijken Bargerbosch en Hoge Wieber Noord.

Na ontstane onvrede over het verloop van pilot project Grondgebruik is op 16 december 2020 een motie met raadsbrede steun aangekondigd. Na een toezegging van het toenmalige college van B&W om de pilot tijdelijk stop te zetten en te evalueren, is op 28 januari 2021 de motie ingetrokken. Vervolgens heeft adviesbureau Metafoor Vastgoed en Software B.V. de evaluatie uitgevoerd en op 6 december 2021 opgeleverd. Hierin zijn drie vervolgsenario's voorgesteld. In een richtinggevend politiek forum is de raad op 14 april gevraagd welk scenario de voorkeur heeft.

Kwaliteit (toelichting)

In het vierde kwartaal van 2022 wordt de raad een voorstel gedaan voor aangepast beleid en een vervolgplan. Daarbij wordt zo goed als mogelijk aansluiting gezocht bij de standpunten als verwoord in de ingetrokken motie en het politiek forum.

Tijd (toelichting)

Afhankelijk van de raadsbehandeling in het vierde kwartaal van 2022, verschaffen wij duidelijkheid voor inwoners en ondernemers van de gemeente Winterswijk en in het bijzonder voor bewoners uit de pilotwijken Bargerbosch en Hoge Wieber Noord.

Geld (toelichting)

Personele capaciteit is opgenomen in de begroting.

Indicatoren

- Jaarlijks zijn 120 woningen gerealiseerd of in aanbouw, minimaal 500 in de periode 2022-2027.
- Nieuwe woningbouwplannen moeten inspelen op een "mismatch" tussen vraag en aanbod op de Winterswijkse woningmarkt (Woon- en Vastgoedmonitor 8RHK).

Risico's

Dit beleidsveld bestaat uit veel verschillende soorten activiteiten en daarom benoemen wij geen specifieke risico's. In elk project of in elke activiteit worden de risico's zelfstandig afgewogen. Algemene risico's bij gebiedsontwikkeling en wonen zijn wel de prijsstijgingen, denk aan bijvoorbeeld bouw- en investeringskosten. En denk ook aan de stikstofcrisis die veel projecten stil kan leggen.

3.5 Economie en Lobby

Ambitie

Wij koesteren veel bedrijven en de diversiteit ervan. Bedrijvigheid en nabij gelegen werkgelegenheid zijn van vitaal belang voor de leefbaarheid en aantrekkingskracht

van Winterswijk. Bedrijven moeten voldoende ruimte hebben zich te ontwikkelen. Samenwerking tussen ondernemers, onderwijs en overheid wordt voortgezet. Wij streven naar een stabiele arbeidsmarkt.

In samenwerking met de sector zorgen we voor voldoende aanbod “het jaar rond” in vrijetijdsbesteding. We kijken hierbij ook nadrukkelijk naar evenementen.

We dragen Winterswijk als merk binnen en buiten Nederland uit. We onderhouden duurzame relaties met samenwerkingspartners landelijk, regionaal en over de grens. We maken actief gebruik van (Europese) subsidies voor de realisatie van onze activiteiten.

Relevante documenten:

- Beleidsnota Economie Winterswijk 2017;
- Omgevingsvisie Buitengebied 2019;
- Centrumvisie 2021;
- Raadsbesluit Locatiekeuze nieuw bedrijventerrein 2021;
- Nota Grensland Gemeente Winterswijk (2022 - 2024).

Doelstellingen

Het bieden van voldoende ruimte voor de bedrijvigheid in Winterswijk met als uitgangspunt, inbreiding, revitalisering en herontwikkeling

Activiteiten

Heroverwegen locatiekeuze bedrijventerrein: keuze locatie(s) medio '23

Wethouder: Visser

We heroverwegen het huidige raadsbesluit over de locatiekeuze van nieuw bedrijventerrein. We erkennen de noodzaak van substantieel extra ruimte voor bedrijvigheid in Winterswijk. Ons uitgangspunt voor bedrijventerreinen blijft dat inbreiding, revitalisering en eventuele herontwikkeling voor uitbreiding gaan. De huidige en toekomstige vraag verplicht ons ook om mogelijke uitbreidingslocatie(s) te zoeken. De aanwijzing van één of meerdere locaties heeft een grote impact op zowel de fysieke als sociale leefomgeving. Het zoekproces moet daarom zorgvuldig gebeuren en op breed vertrouwen kunnen rekenen.

Kwaliteit (toelichting)

De heroverweging wordt zorgvuldig uitgevoerd zowel in processtappen als de uiteindelijke inhoudelijke keuze, met aandacht voor de volgende factoren:

- rol van de raad;
- participatie;
- deskundige ondersteuning;
- vooraf vastgestelde kaders;
- relatie met Toekomstvisie Winterswijk in het oog houden.

Tijd (toelichting)

De locatiekeuze staat gepland voor 2023. Deze snelheid is van belang, gezien de urgentie van het tekort aan bedrijventerrein. We doorlopen daarbij de volgende stappen:

1. vaststellen plan van aanpak;
2. vaststellen factoren en te onderzoeken locaties;
3. vaststellen de locatiekeuze.

Geld (toelichting)

Eventuele budgetvraag volgt uit het nog vast te stellen plan van aanpak en wordt indien nodig bijgeraamd in de eerste prognose 2023.

Opzetten en uitvoeren programma Toekomstbestendige Bedrijventerreinen

Wethouder Visser.

We werken samen met het bedrijfsleven en de provincie aan het programma toekomstbestendige bedrijventerreinen. Het programma heeft als doel om bedrijventerreinen te verduurzamen, een groenere en gezondere werkomgeving te creëren en de samenwerking van bedrijven op de bedrijventerreinen te verbeteren. Het programma richt zich zowel op samenwerking en organisatiegraad op het bedrijventerrein als op het programmatisch uitvoeren van fysieke maatregelen. Het programma ondersteunt de gemeente in het omzetten van beleidsambities in duurzaamheid en klimaat naar concrete maatregelen op de bedrijventerreinen.

Kwaliteit (toelichting)

De kwaliteit bewaken we aan de hand van de volgende factoren:

- samenwerking en organisatiegraad op het bedrijventerrein;
- samenhang met gemeentelijk beleid op het gebied van duurzaamheid, klimaat, onderwijs en arbeidsmarkt;
- aantrekkelijkheid vestigingsklimaat;
- aantrekkelijkheid werkomgeving;
- energietransitie, circulariteit, klimaat en biodiversiteit (individueel en collectief, bedrijfskavel en openbare ruimte);
- optimaal ruimtegebruik;
- vastgoedwaarde.

Tijd (toelichting)

Het plan van aanpak is gereed in 2023. Aansluitend volgt een meerjarige uitvoeringsagenda.

Geld (toelichting)

We doen een subsidieaanvraag bij de provincie Gelderland. Voor gemeentelijke cofinanciering hebben we € 50.000 opgenomen in de begroting.

Doelstellingen

Het maken en vaststellen van een visie op de toekomstige soort bedrijven in Winterswijk

Activiteiten

Opstellen toekomstvisie gewenste bedrijvigheid in Winterswijk

Wethouder: Visser

Het Winterswijkse bedrijfsleven kenmerkt zich door een grote diversiteit. Start ups, familiebedrijven die al generaties lang aan Winterswijk zijn verbonden, maar ook bedrijven die begonnen zijn als familieondernemingen maar inmiddels onderdeel zijn van een groot landelijk of internationaal bedrijf. Wij koesteren al deze bedrijven. We maken een visie op het soort bedrijven waar we ons in de toekomst in Winterswijk op willen richten.

Kwaliteit (toelichting)

We bewaken de kwaliteit aan de hand van de volgende factoren:

- participatie;
- duurzaamheid, klimaat en circulaire economie;
- onderwijs en arbeidsmarkt;
- deskundige ondersteuning;
- samenhang met locatiekeuze bedrijventerrein;
- wordt geïntegreerd in de Toekomstvisie Winterswijk (zie beleidsveld 4.1).

Tijd (toelichting)

Omdat de visie wordt geïntegreerd in de Toekomstvisie Winterswijk (beleidsveld 4.1), wordt dit tijdspad aangehouden. Streven is vaststelling eind 2024.

Geld (toelichting)

Eventuele budgetvraag volgt uit het nog op stellen van plan van aanpak en wordt indien nodig bijgeraamd in de eerste prognose 2023.

Doelstellingen

In samenwerking ontwikkelen van een jaarrond toeristisch/recreatief aanbod

Activiteiten

Maken toekomstvisie op verblijfsrecreatie samen met de sector

Wethouder: Wassink

We maken samen met het bedrijfsleven een toekomstvisie op de gewenste ontwikkeling van de verblijfsrecreatie in Winterswijk.

Kwaliteit (toelichting)

We bewaken de kwaliteit aan de hand van de volgende factoren:

- participatie;
- aansluiting bij omgevingsvisie buitengebied en kom;
- landelijke en regionale trends in toerisme en recreatie;
- deskundige ondersteuning.

Tijd (toelichting)

Vaststelling van de toekomstvisie verwachten we medio 2023.

Geld (toelichting)

Deze activiteit wordt gedekt in de begroting (€ 30.000).

Maken nieuwe meerjarige afspraken over toeristenbelasting samen met de sector

Wethouder: Wassink

De toeristische sector heeft belang bij meerjarige zekerheid over de hoogte van toeristenbelasting. Het huidige tarievenstelsel voor toeristenbelasting is gelijk gebleven over de periode 2017 - 2023. In de eerste helft van 2023 werken gemeente en bedrijfsleven samen aan een toekomstvisie op de verblijfsrecreatie. Als afgeleide van deze visie bepalen we het tarievenstelsel voor toeristenbelasting voor een nieuwe meerjarige periode. De afspraken zijn onder voorbehoud van de jaarlijkse vaststelling van de begroting door de raad en worden jaarlijks vastgelegd in de verordening toeristenbelasting.

Kwaliteit (toelichting)

We bewaken de kwaliteit aan de hand van de volgende factoren:

- participatie van het bedrijfsleven;
- passend bij toekomstvisie op verblijfsrecreatie;
- passend in concurrentiepositie met andere toeristische regio's;
- meerjarige zekerheid.

Tijd (toelichting)

De afspraken zijn gereed voor de kadernota 2024.

Geld (toelichting)

Nieuwe meerjarige afspraken hebben effect op de begroting vanaf 2024.

Uitvoeren regionale vrijetijdsagenda

Wethouder: Wassink

We werken samen met de andere Achterhoekse gemeenten aan de uitvoering van de Vrijetijdsagenda Achterhoek 2020-2030. Vanuit deze agenda werken we aan 5 speerpunten:

1. Beleefbaarheid van de Achterhoek vergroten met aanbodontwikkeling;
2. Vitaliteit verblijfsrecreatie op peil houden en verbeteren;
3. Onderscheidende profilering en zichtbaarheid van de Achterhoek voor de nationale- en internationale gast;
4. Gastvrijheid in de regio bevorderen;
5. Positie vrijetijdssector binnen de Achterhoek versterken en verbindingen met andere sectoren intensiveren.

We voeren dit uit met concrete projecten, onder andere gericht op de routestructuren voor wandelen, fietsen, paardrijden en mountainbiken. Eén van de concrete projecten is 'Onbeperkt genieten in de Achterhoek'. Dit project sluit goed aan op de Winterswijkse opgave 'Iedereen doet mee'.

Kwaliteit (toelichting)

We bewaken de kwaliteit aan de hand van de volgende factoren:

- uitvoeringsagenda, waarin projectdoelen en planningen zijn vastgelegd;
- inzet van een kennismakelaar voor projectmanagement;
- ondersteuning door Achterhoek Toerisme;
- begeleiding door het ambtelijke overleg vrijetijdseconomie Achterhoek;
- sturing en toezicht door het portefeuillehoudersoverleg vrijetijdseconomie Achterhoek.

Tijd (toelichting)

De vrijetijdsagenda loopt tot en met 2030.

Geld (toelichting)

De financiën zijn gedekt in de begroting (€ 23.233).

Stimuleren evenementen voor en door jongeren, o.a. door budget beschikbaar te stellen.

Burgemeester Bengevoerd

We versterken de gemeentelijke ondersteuning van evenementen voor en door jongeren. Met een groter en beter evenementenaanbod wordt Winterswijk

aantrekkelijker voor jongeren, versterken we de dagrecreatie en dragen we bij aan seizoensverlenging voor de verblijfsrecreatie.

Kwaliteit (toelichting)

We bewaken de kwaliteit aan de hand van de volgende factoren:

- geschiktheid evenementenlocaties;
- samenwerking evenementenorganisatoren;
- afstemming evenement en omgeving;
- afstemming evenementenkalender
- procesondersteuning vergunningverlening

Dit vindt plaats in samenwerking met 100% Winterswijk.

Tijd (toelichting)

Extra ondersteuning is beschikbaar vanaf het eerste kwartaal 2023.

Geld (toelichting)

De activiteit is de komende 2 jaar gedekt voor € 50.000 per jaar. Vervolgens vindt een evaluatie plaats.

Doelstellingen

Indien Corona opnieuw impact heeft, de nodige maatregelen nemen om winkels, horeca en/of andere instellingen in de bedrijfsvoering te ondersteunen

Activiteiten

Beheer Crisis- en herstelfonds Corona

Wethouder: Metaal

Op 14 mei 2020 heeft de gemeenteraad het 'Taskforce plan 100% Winterswijk (van herstel naar beter)' unaniem vastgesteld. Voor de duur van 3 jaar (2020 t/m 2022) heeft de raad hiervoor een incidenteel budget van € 2,5 miljoen beschikbaar gesteld. Op 22 april 2021 is besloten dit bedrag met € 1 miljoen op te hogen tot totaal € 3,5 miljoen. Tot en met begin 2022 zijn financiële toekenningen gedaan vanuit het Crisis- en herstelbudget. Vanaf die periode zijn geen beperkende maatregelen door het Rijk opgelegd voor sectoren als de horeca en/of detailhandel. Dat betekent dat geen nieuwe toekenningen uit genoemd fonds zijn gedaan. Van de € 3,5 miljoen resteerde eind 2021 nog een bedrag van € 618.000.

In het coalitieakkoord 2022 - 2026 "Samen aan de slag" staat dat overwogen wordt het Crisis- en herstelfonds Corona op te heffen, als winkels, horeca en/of andere organisaties en instellingen minstens één jaar zonder door de overheid opgelegde maatregelen opereren. Dat betekent dat het Crisis- en herstelbudget minimaal tot en met het tweede kwartaal van 2023 in stand blijft.

Kwaliteit (toelichting)

Het Crisis- en herstelbudget anticipeert en reageert op de coronacrisis waarbij zowel de economische als maatschappelijke effecten betrokken zijn.

Tijd (toelichting)

Het Crisis- en herstelbudget blijft minimaal tot en met het tweede kwartaal van 2023 in stand. Pas daarna wordt overwogen of het kan worden opgeheven. Dit is afhankelijk van eventuele beperkende rijksmaatregelen als gevolg van corona.

Geld (toelichting)

Er zit nog budget in het Crisis- en herstelfonds.

Doelstellingen

Stimuleren ondernemerschap en stabiele arbeidsmarkt

Activiteiten

Starten ondernemerspunt dat ondersteuning biedt aan de integrale economische ontwikkeling

Burgemeester Bengevoord

We willen professionaliteit en slagkracht in onze ondernemersondersteuning en economische ontwikkeling organiseren in de vorm van het Ondernemerspunt Winterswijk. Dit is gebaseerd op het Duitse model van Wirtschaftsförderungsgesellschaft, zoals we dat ook in Bocholt kennen. Dit is een model waarin gemeente en ondernemersverenigingen vanuit een publiek-private organisatie samenwerken aan een brede economische ontwikkeling.

Kwaliteit (toelichting)

We onderzoeken op dit moment samen met ondernemers welke activiteiten in zo'n Ondernemerspunt moeten worden opgenomen, op welke wijze we dit willen laten functioneren en hoe dit te financieren. Vanuit dit onderzoek stellen we een businessplan op.

Tijd (toelichting)

September 2022

- Gesprekken met voorzitters platformpartijen;
- Afstemming met referentieorganisaties;
- Interne afstemming.

Oktober/November 2022

- Uitwerken modellen;
- Calculaties;
- Juridisch kader;
- Aanpassen plan.

December 2022

- Terugkoppeling interne/externe partijen;
- Definitief plan/voorstel.

Januari/februari 2023

- Politiek forum informerend / richtinggevend

Maart 2023

- Bestuurlijke besluitvorming

Geld (toelichting)

De financiën zijn nog niet bekend. De begroting en het financieringsmodel zijn onderdeel van het onderzoek.

Doelstellingen

Winterswijk (inter-)nationaal op de kaart zetten waarbij we ons aanbod op het gebied van wonen, werken, winkelen en toerisme uitdragen en streven naar een betere bereikbaarheid over de weg en het spoor.

Activiteiten

Doorontwikkelen cursusaanbod Grenzhoppers Business School

Burgemeester: Bengevoord

In 2023 breiden we het aanbod aan cursussen en workshops op het gebied van taal en cultuur verder uit en ontwikkelen we een online cursusplatform. Op deze manier faciliteren we grensoverschrijdend werken en recreëren voor onze inwoners en ondernemers en vergroten we de gastvrijheid voor onze bezoekers.

Kwaliteit (toelichting)

We ontwikkelen 34 cursussen, workshops en e-learning modules.

Tijd (toelichting)

Dit traject is doorlopend.

Geld (toelichting)

De kosten zijn gedekt vanuit de Regio deal.

Duitse taal stimuleren op Winterswijkse onderwijsinstellingen via Grenzhoppers Business School

Wethouder: Schepers-Janssen

We faciliteren onderwijsinstellingen in Winterswijk met cursussen en workshops over de Duitse taal en cultuur vanuit de GBS. Dit doen we bijvoorbeeld door te faciliteren in het aanbieden van Goethe-certificaten voor VMBO leerlingen. Voor het praktijkonderwijs zetten we in op een structurele inbedding van de Duitse taal in het onderwijs. Op deze manier helpen we scholieren hun kansen op de arbeidsmarkt in onze grensstreek te vergroten en blijven ze als vakkrachten behouden.

Kwaliteit (toelichting)

We faciliteren het aanbod van Goethe-certificaten voor VMBO leerlingen op het GKC. Hiermee beogen we de kennis van de Duitse taal van VMBO leerlingen te vergroten.

Tijd (toelichting)

Het stimuleren van de Duitse taak is een doorlopend proces.

Geld (toelichting)

Er is budget van € 10.000 in de begroting 2023 opgenomen. We kijken in 2023 op dit voldoende is en of er eventueel bijgeraamd moet worden.

Doorontwikkeling team Europa

Burgemeester Bengevoord

Als Winterswijk willen we niet alleen het voortouw nemen op het gebied van grensoverschrijdende samenwerking. Sterker nog, wij willen een voorbeeld zijn in Europa. Met het USAID project Oekraïne van VNG Internationaal, de samenwerking met Mecklenburg-Vorpommern en het winnen van de Europese Green Leaf Award timmeren we al aardig aan de weg. In 2023 gaan we Winterswijk nog sterker

profileren als een sterke gemeente midden in het hart van Europa. Dit doen we in samenwerking met 100% Winterswijk.

Kwaliteit (toelichting)

We streven naar structurele inbedding van Europees beleid in ons Internationaal beleid.

Tijd (toelichting)

Dit proces is doorlopend.

Geld (toelichting)

De activiteit is gedekt door budget voor grensoverschrijdende samenwerking.

Titel Green Leaf Award Internationaal blijven uitdragen

Burgemeester Bengevoerd

In september 2021 heeft de gemeente Winterswijk de Green Leaf Award gewonnen. Naast de eer om deze titel te mogen dragen gedurende het jaar 2022 is de gemeente Winterswijk automatisch deel van het Europese netwerk van de gemeenten en steden geworden die de Green Capital of de Green deal Award hebben gewonnen. Ook in 2023 maken we gebruik van de gelegenheid om de zichtbaarheid van Winterswijk op Europees niveau te vergroten.

Kwaliteit (toelichting)

We nemen deel aan bijeenkomsten van het Europese netwerk.

Tijd (toelichting)

Deze activiteit is doorlopend.

Geld (toelichting)

Er is een budget voor grensoverschrijdende activiteiten van € 10.000 beschikbaar.

Uitvoering Regio Deal Grensoverschrijdende samenwerking (GROS)

Burgemeester: Bengevoerd

Tot eind 2023 geven we uitvoering aan de Regio Deal GROS. Zo helpen we ondernemers de grens over. We organiseren cursussen en workshops vanuit de Grenzhoppers Business School (GBS), en verbinden deze met de activiteiten van het internationaal netwerkbureau. Voor de GBS ontwikkelen we in 2023 een e-learning module om het cursusaanbod ook digitaal nog beter te ontsluiten.

Kwaliteit (toelichting)

We ontwikkelen 34 cursussen, workshops en e-learningmodules.

Tijd (toelichting)

Deze activiteit is doorlopend tot eind 2023.

Geld (toelichting)

De Regio deal financiert deze activiteit.

Organiseren werkbezoek ambassadeurs Den Haag en Berlijn (in samenwerking met 8RHK-ambassadeurs, Twente en Nederlandse Ambassade in Berlijn)

Burgemeester: Bengevoord

In 2023 organiseren we een bestuurlijk werkbezoek in Berlijn of Den Haag. We doen dit in samenspraak met 8RHK-ambassadeurs en de andere Achterhoekse gemeenten.

Kwaliteit (toelichting)

We organiseren een bestuurlijk werkbezoek in Berlijn of Den Haag.

Tijd (toelichting)

Het werkbezoek vindt plaats in de tweede helft van 2023.

Geld (toelichting)

De kosten zijn gedekt vanuit het budget 8rhk Ambassadeurs.

Organiseren lobbybijeenkomsten in Winterswijk, de Achterhoek, Brussel en Den Haag (Nieuwspoort)

Burgemeester: Bengevoord

Door zichtbaarheid in Den Haag brengen we de Achterhoek in het algemeen en Winterswijk in het bijzonder dichterbij. Als lid van Nieuwspoort maken we gebruik van de door Nieuwspoort georganiseerde lobbymomenten, waarbij we Winterswijkse ondernemers en bestuurders faciliteren om themagericht in gesprek te gaan met Kamerleden en bewindslieden.

Kwaliteit (toelichting)

We organiseren twee bijeenkomsten.

Tijd (toelichting)

De bijeenkomsten vinden plaats in het voorjaar- en najaar 2023.

Geld (toelichting)

Er zijn geen kosten gemoeid met deze activiteit.

Deelname aan The European Week of Regions and Cities (bestuurlijk en ambtelijk)

Burgemeester: Bengevoord

Zoals ieder jaar breiden we in 2023 vanuit de Regio Achterhoek, samen met bestuurders, ondernemers en ambtenaren, de Europese contacten uit tijdens de Europese week van regio's en steden in Brussel. Dit doen we in samenwerking met de Provincie Gelderland en Overijssel.

Kwaliteit (toelichting)

Door deelname aan en organisatie van bijeenkomsten, wisselen we kennis uit en stellen we Winterswijk en Achterhoekse vraagstukken centraal in Europa.

Tijd (toelichting)

De European Week of Regions and Cities vindt plaats in oktober 2023.

Geld (toelichting)

Deze activiteit is gedekt vanuit het budget lobby.

Continueren samenwerking met Oekraïense gemeenten via Cities4Cities

Burgemeester Bengevoerd

We continueren de samenwerking met Oekraïense gemeenten via het platform Cities4Cities en de VNG International. Sinds 2019 helpen we gemeenten in de Oekraïne op een aantal onderwerpen met onze kennis op verschillende onderwerpen en verbinden we ziekenhuizen en scholen met elkaar. Dit doen we ook in samenwerking met de Winterswijkse uitdaging als het aanvragen voor hulpgoederen betreft.

Kwaliteit (toelichting)

We sturen alle aanvragen voor hulpgoederen door naar de WUh en gaan met gemeenten in gesprek die een structurele samenwerking voor kennisuitwisseling willen aangaan.

Tijd (toelichting)

Dit traject is doorlopend.

Geld (toelichting)

Er zijn hier geen kosten mee gemoeid.

Opstellen lobbyplan 2023

Burgemeester Bengevoerd

In het eerste kwartaal van 2023 wordt er een lobbyplan opgesteld. Basis vormt het nieuwe coalitieakkoord en actualiteiten waar we als gemeentelijke organisatie flexibel op in moeten spelen.

Kwaliteit (toelichting)

We stellen speerpunten voor het lobbyplan op vanuit coalitieakkoord en actualiteiten. We organiseren een cursus lobby voor het college.

Tijd (toelichting)

De activiteit wordt uitgevoerd in het eerste kwartaal van 2023.

Geld (toelichting)

Dit wordt gedekt binnen bestaand budget voor lobby, waar € 25.000 is gereserveerd voor 2023.

Benutten (Europese) subsidiemogelijkheden n.a.v. subsidiescan

Burgemeester Bengevoerd

Voor een optimale benutting van (Europese) subsidiemiddelen voor de uitvoering van projecten en activiteiten zetten we binnen onze organisatie een subsidiestructuur op. Voorafgaand laten we een subsidiescreening uitvoeren die inzicht biedt in de huidige situatie met betrekking tot subsidieverwerving (nulmeting), de huidige subsidiemogelijkheden en een advies geeft voor het borgen van subsidieverwerving binnen de organisatie.

Kwaliteit (toelichting)

Vanuit de nulmeting maken we een inschatting van het aantal realistische subsidietrajecten voor 2023.

Tijd (toelichting)

Dit traject is doorlopend.

Geld (toelichting)

Co-financiering van subsidietrajecten is niet gedekt vanuit lopende begroting. Dit wordt indien nodig in 2023 aangevraagd.

Indicatoren

- Beschikbaarheid van direct uit te geven bedrijventerrein op korte termijn;
- Leegstandsontwikkeling op bedrijventerreinen;
- Lange termijn reservering voor voldoende nieuwe bedrijventerreinen volgens vraag- en aanbodontwikkeling zoals vastgelegd in het Regionaal Programma Werklocaties;
- Groei van het aantal arbeidsplaatsen in Winterswijk (registratie op basis van de provinciale werkgelegenheidsenquête);
- Aantal vierkante meters leegstand in het winkelcentrum;
- Aantal bezoekers van het winkelcentrum;
- Aantal toeristische overnachtingen;
- Aantal leden Grenzhoppers netwerk;
- Aantal aangeboden cursussen en aantal deelnemers Grenzhoppers Business School;
- Aantal toegekende subsidies;
- Aantal georganiseerde lobbybijeenkomsten;
- Aantal gerealiseerde Goethe certificaten.

Risico's

- Geen vrij uitgeefbaar bedrijventerrein meer beschikbaar. Concrete vraag op korte termijn kunnen we niet bedienen. Dit stelt bedrijven mogelijk voor de keus om uitbreiding uit te stellen dan wel uit te wijken naar een locatie buiten Winterswijk, met verlies aan werkgelegenheid als gevolg;
- Lange termijn effecten van de coronacrisis op centrumondernemers kunnen leiden tot meer leegstand en een minder vitaal winkelcentrum;
- Lange termijn effecten van de coronacrisis op de toeristische sector kunnen effect hebben op het investeringsvermogen van de sector, de aanbodcapaciteit en het aantal bezoekers;
- Energiecrisis en andere effecten van de oorlog in Oekraïne verstoren de economische ontwikkeling en leiden tot korte termijn inflatie en mogelijk lange termijn recessie. Dit werkt door in consumentenvertrouwen en -bestedingen, met gevolgen voor alle economische sectoren;
- Op het gebied van grensoverschrijdende samenwerking, als ook bij lobby en subsidieverwerving zijn geen directe risico's, behalve het opnieuw opblazen van de coronacrisis met gevolgen voor de grenswerkers, een nieuwe dip voor de grensoverschrijdende samenwerking die vooral van frequente netwerkmomenten leeft.

Financiële onderbouwing programma 3**Baten en Lasten**

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Rekening 2021	Begroting 2022	Begroting 2023 1e prognose	Aanpassing begroting 2023	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
Baten								
3.1 Openbare ruimte								
1028 Proj Dennenoord	0	0	0	0	0	0	0	0
1528 Vergunningen	1.377	581	0	0	0	0	0	0
1562 Beheer en ond wegen	197	113	0	0	0	0	0	0
1563 Verkeerskundige adviezen en maatregelen	40	0	0	0	0	0	0	0
1568 Gegevensbeheer openbare ruimte	44	18	0	0	0	0	0	0
1576 Grensoversch project Gaxel	23	0	0	0	0	0	0	0
1621 Omgevingsplan inclusief afwijkingen	269	110	0	0	0	0	0	0
1622 Planschadeclaims buitengebied	0	5	0	0	0	0	0	0
1725 Herinr Notaristuin 2.0	-52	0	0	0	0	0	0	0
187 Beheer/ond openbaar groen	83	97	0	0	0	0	0	0
278 Volkshuisvesting kern	0	0	0	0	0	0	0	0
343 Beh. Onderh. openbare verlichting	0	13	0	0	0	0	0	0
385 Behoud Natuur en landschap	44	48	0	0	0	0	0	0
438 Beheer en onderhoud begraafplaats	204	203	0	0	0	0	0	0
441 Milieubeleid	15	109	0	0	0	0	0	0
736 Nazorg bodemsanering	15	0	0	0	0	0	0	0
779 Partiële herz bestemmingsplan kern	0	0	0	0	0	0	0	0
787 Planschadeclaims kern	0	5	0	0	0	0	0	0
823 Vlaggen, herdenkingen & volksfeest	0	0	0	0	0	0	0	0
2.1 Verkeer en vervoer	0	0	137	7	144	144	144	144
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	0	0	129	5	134	134	134	134
7.5 Begraafplaatsen en crematoria	0	0	203	-1	202	202	202	202
Totaal 3.1 Openbare ruimte	2.258	1.301	469	11	480	480	480	480
3.2 Klimaat, water en milieu								
1043 Rioolbeheer en onderhoud buitengebied	0	25	0	0	0	0	0	0
1564 Afvalzorg en reiniging	3.136	2.995	0	0	0	0	0	0
1565 Beheer en ond riolering en stedelijk water	4.078	4.790	0	0	0	0	0	0
7.2 Riolering	0	0	4.018	229	4.247	4.434	4.409	4.409
7.3 Afval	0	0	2.995	148	3.144	3.144	3.144	3.144
Totaal 3.2 Klimaat, water en milieu	7.214	7.811	7.013	377	7.390	7.577	7.552	7.552
3.3 Duurzaamheid								
1634 Duurzame energie	473	405	0	0	0	0	0	0
3.4 Gebiedsontwikkeling en wonen								

Exploitatie	Rekening 2021	Begroting 2022	Begroting 2023 1e prognose	Aanpassing begroting 2023	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
1127 GREX Herontw locatie Heva Leemrijze	520	39	0	0	0	0	0	0
1129 P-EXPL Woningbouw Meddo Roetendaal Plus	21	25	0	0	0	0	0	0
1290 GREX Werklandschap DAV terrein	2.380	318	0	0	0	0	0	0
1458 P-EXPL Rikker fase 5 en 6	50	0	0	0	0	0	0	0
1481 NIEGG Euregio bedrijventerr Gaxel	5	80	0	0	0	0	0	0
1531 NIEGG Herontwikk Zonnebrink	0	78	0	0	0	0	0	0
1532 GREX Herontwikkeling Boterstraat	182	117	0	0	0	0	0	0
1584 GREX Ambt Pr 4 BIE, NIEGG, P-EXPL	0	105	0	0	0	0	0	0
1611 KAPL GREX Programma 8	0	196	0	0	0	0	0	0
1614 P-EXPL Siloterrein Landbouwstraat	25	0	0	0	0	0	0	0
1718 Grex overeenkomst woningbouw Vredensew 4	3	0	0	0	0	0	0	0
1726 GREX bedrijventerrein spoorzone	55	66	0	0	0	0	0	0
1728 Woningbouw Wooldseweg-Kottenseweg (Zegelink)	0	0	0	0	0	0	0	0
1742 Ontwikkelen bedrijventerrein Misterweg	0	80	0	0	0	0	0	0
248 GREX Complex Eelink	681	433	0	0	0	0	0	0
718 GREX Bp Noord & Veeneslat	401	0	0	0	0	0	0	0
719 P-EXPL Bedrijventerrein Arrisveld	250	0	0	0	0	0	0	0
722 NIEGG Transformatie omg Narcisstr	28	0	0	0	0	0	0	0
786 GREX Herontwikk (vm) bedrijfslocaties	19	0	0	0	0	0	0	0
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	0	0	74	9	83	0	0	0
8.1 Ruimte en leefomgeving	0	0	135	0	135	135	225	225
8.2 Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)	0	0	227	775	1.002	305	305	304
8.3 Wonen en bouwen	0	0	404	35	439	598	641	429
Totaal 3.4 Gebiedsontwikkeling en wonen	4.620	1.538	841	819	1.660	1.038	1.171	958
3.5 Economie en lobby								
3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	0	0	117	-6	111	111	111	111
3.4 Economische promotie	0	0	997	7	1.004	1.004	1.004	1.004
Totaal 3.5 Economie en lobby	0	0	1.114	1	1.115	1.115	1.115	1.115
Totaal Baten	14.566	11.055	9.436	1.209	10.645	10.210	10.318	10.106
Lasten								

Exploitatie	Rekening 2021	Begroting 2022	Begroting 2023 1e prognose	Aanpassing begroting 2023	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
3.0 Doorbelaste bedrijfsvoering en kapitaallasten								
1360 Ambt Programma 4	1	0	0	0	0	0	0	0
1366 Ambt Programma 8	14	0	0	0	0	0	0	0
1903 AMBT Pr3 Werkend Winterswijk	3.811	3.891	0	0	0	0	0	0
1913 KAPL Pr3 Werkend Winterswijk	3.833	4.129	0	0	0	0	0	0
Totaal 3.0 Doorbelaste bedrijfsvoering en kapitaallasten	7.660	8.020	0	0	0	0	0	0
3.1 Openbare ruimte								
1028 Proj Dennenoord	364	408	0	0	0	0	0	0
1060 Beheer&onderhoud bomen langs wegen	270	221	0	0	0	0	0	0
1253 Gebouwenbeheer/onderh Begraafplaats	19	28	0	0	0	0	0	0
1427 Herontwikk Emplacement	-6	11	0	0	0	0	0	0
1461 BAG Beheer en aanbrengen gegevens en BRO beheer	10	16	0	0	0	0	0	0
1475 Civiele kunstwerken/bruggen	62	62	0	0	0	0	0	0
1528 Vergunningen	155	201	0	0	0	0	0	0
1554 Adviezen vastgoedzaken	5	83	0	0	0	0	0	0
1562 Beheer en ond wegen	1.174	1.001	0	0	0	0	0	0
1563 Verkeerskundige adviezen en maatregelen	144	302	0	0	0	0	0	0
1568 Gegevensbeheer openbare ruimte	15	85	0	0	0	0	0	0
1576 Grensoversch project Gaxel	47	11	0	0	0	0	0	0
1577 WGR Omgevingsdienst Achterhoek	605	670	0	0	0	0	0	0
1607 Behoud ind.erfgoed LvHilbelink	0	34	0	0	0	0	0	0
1618 Transit Oost	0	41	0	0	0	0	0	0
1621 Omgevingsplan inclusief afwijkingen	101	94	0	0	0	0	0	0
1622 Planschadeclaims buitengebied	0	5	0	0	0	0	0	0
1635 Krimp Achterhoek	36	170	0	0	0	0	0	0
1640 Leegstand onr goed kern Winterswijk	0	0	0	0	0	0	0	0
1667 Invoering Omgevingswet	108	45	0	0	0	0	0	0
1688 Gebiedsontwikkeling Driemarkweg	27	470	0	0	0	0	0	0
1697 Omgevingsvisie Kom (incl centrum)	2	4	0	0	0	0	0	0
1698 Handhaving landschap	82	30	0	0	0	0	0	0
1719 Opgave Centrum	53	287	0	0	0	0	0	0
1720 Planontwikkeling Grensland college	0	0	0	0	0	0	0	0

Exploitatie	Rekening 2021	Begroting 2022	Begroting 2023 1e prognose	Aanpassing begroting 2023	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
1725 Herinr Notaristuin 2.0	0	0	0	0	0	0	0	0
187 Beheer/ond openbaar groen	2.157	2.314	0	0	0	0	0	0
189 Speelvoorz.excl.openbare scholen	46	30	0	0	0	0	0	0
201 Beheren en verstrek. grafische info	38	35	0	0	0	0	0	0
231 Act bestemmingsplannen kern	0	0	0	0	0	0	0	0
247 WCL	70	55	0	0	0	0	0	0
278 Volkshuisvesting kern	0	36	0	0	0	0	0	0
343 Beh. Onderh. openbare verlichting	331	447	0	0	0	0	0	0
377 Openbaar vervoer algemeen	1	0	0	0	0	0	0	0
385 Behoud Natuur en landschap	260	329	0	0	0	0	0	0
438 Beheer en onderhoud begraafplaats	272	300	0	0	0	0	0	0
441 Milieubeleid	0	125	0	0	0	0	0	0
736 Nazorg bodemsanering	22	24	0	0	0	0	0	0
787 Planschadeclaims kern	0	5	0	0	0	0	0	0
823 Vlaggen, herdenkingen & volksfeest	0	3	0	0	0	0	0	0
891 Beheer&uitbouw GIS omgeving	35	34	0	0	0	0	0	0
982 Nationaal Landschap	23	172	0	0	0	0	0	0
2.1 Verkeer en vervoer	0	0	5.077	598	5.676	6.038	5.970	6.373
2.2 Parkeren	0	0	118	0	118	117	116	135
2.5 Openbaar vervoer	0	0	6	0	6	6	6	6
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	0	0	3.191	718	3.909	3.741	3.741	3.755
7.5 Begraafplaatsen en crematoria	0	0	359	7	366	363	363	363
Totaal 3.1 Openbare ruimte	6.530	8.185	8.751	1.323	10.074	10.265	10.196	10.632
3.2 Klimaat, water en milieu								
1043 Rioolbeheer en onderhoud buitengebied	642	952	0	0	0	0	0	0
1564 Afvalzorg en reiniging	2.465	2.514	0	0	0	0	0	0
1565 Beheer en ond riolering en stedelijk water	565	1.177	0	0	0	0	0	0
7.2 Riolering	0	0	3.002	292	3.294	3.565	3.533	3.520
7.3 Afval	0	0	2.576	172	2.748	2.740	2.739	2.739
Totaal 3.2 Klimaat, water en milieu	3.672	4.644	5.578	464	6.043	6.305	6.273	6.259
3.3 Duurzaamheid								
1634 Duurzame energie	530	1.082	0	0	0	0	0	0
1714 Gebiedsontwikkeling Molenveld	4	0	0	0	0	0	0	0
7.4 Milieubeheer	0	0	1.741	348	2.089	2.021	1.950	1.946

Exploitatie	Rekening 2021	Begroting 2022	Begroting 2023 1e prognose	Aanpassing begroting 2023	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
Totaal 3.3 Duurzaamheid	535	1.082	1.741	348	2.089	2.021	1.950	1.946
3.4 Gebiedsontwikkeling en wonen								
1127 GREX Herontw locatie Heva Leemrijze	491	39	0	0	0	0	0	0
1129 P-EXPL Woningbouw Meddo Roetendaal Plus	5	25	0	0	0	0	0	0
1290 GREX Werklandschap DAV terrein	2.316	393	0	0	0	0	0	0
1458 P-EXPL Rikker fase 5 en 6	38	0	0	0	0	0	0	0
1481 NIEGG Euregio bedrijventerr Gaxel	0	80	0	0	0	0	0	0
1531 NIEGG Herontwikk Zonnebrink	229	78	0	0	0	0	0	0
1532 GREX Herontwikkeling Boterstraat	171	117	0	0	0	0	0	0
1584 GREX Ambt Pr 4 BIE, NIEGG, P-EXPL	107	230	0	0	0	0	0	0
1589 GREX IWO Pelkpark	197	0	0	0	0	0	0	0
1611 KAPL GREX Programma 8	114	200	0	0	0	0	0	0
1614 P-EXPL Siloterrein Landbouwstraat	0	235	0	0	0	0	0	0
1718 Grex overeenkomst woningbouw Vredensew 4	2	0	0	0	0	0	0	0
1726 GREX bedrijventerrein spoorzone	55	66	0	0	0	0	0	0
1728 Woningbouw Wooldseweg-Kottenseweg (Zegelink)	0	0	0	0	0	0	0	0
1742 Ontwikkelen bedrijventerrein Misterweg	0	80	0	0	0	0	0	0
206 GREX Grondexploitatie	-362	0	0	0	0	0	0	0
248 GREX Complex Eelink	425	433	0	0	0	0	0	0
718 GREX Bp Noord & Veeneslat	288	0	0	0	0	0	0	0
719 P-EXPL Bedrijventerrein Arrisveld	250	0	0	0	0	0	0	0
722 NIEGG Transformatie omg Narcisstr	37	20	0	0	0	0	0	0
786 GREX Herontwikk (vm) bedrijfslocaties	18	0	0	0	0	0	0	0
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	0	0	157	118	275	188	188	188
8.1 Ruimte en leefomgeving	0	0	1.130	478	1.608	1.332	1.232	1.232
8.2 Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)	0	0	1.791	628	2.419	322	321	321
8.3 Wonen en bouwen	0	0	294	162	456	421	326	312
Totaal 3.4 Gebiedsontwikkeling en wonen	4.382	1.997	3.372	1.386	4.758	2.262	2.067	2.053
3.5 Economie en lobby								
3.1 Economische ontwikkeling	0	0	10	0	10	10	10	10

Exploitatie	Rekening 2021	Begroting 2022	Begroting 2023 1e prognose	Aanpassing begroting 2023	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	0	0	327	137	465	363	363	363
3.4 Economische promotie	0	0	338	87	425	395	345	345
Totaal 3.5 Economie en lobby	0	0	676	225	900	767	717	717
Totaal Lasten	22.778	23.927	20.118	3.746	23.864	21.621	21.203	21.607
Onttrekkingen								
3.1 Openbare ruimte								
1640 Leegstand onr goed kern Winterswijk	0	258	0	0	0	0	0	0
1667 Invoering Omgevingswet	108	45	0	0	0	0	0	0
1688 Gebiedsontwikkeling Driemarkweg	0	462	0	0	0	0	0	0
1725 Herinr Notaristuin 2.0	52	24	0	0	0	0	0	0
438 Beheer en onderhoud begraafplaats	173	160	0	0	0	0	0	0
7.5 Begraafplaatsen en crematoria	0	0	130	-130	0	0	0	0
Totaal 3.1 Openbare ruimte	333	949	130	-130	0	0	0	0
3.2 Klimaat, water en milieu								
1564 Afvalzorg en reiniging	10	70	0	0	0	0	0	0
7.2 Riolerig	0	0	23	-8	16	16	15	2
Totaal 3.2 Klimaat, water en milieu	10	70	23	-8	16	16	15	2
3.3 Duurzaamheid								
7.4 Milieubeheer	0	0	0	100	100	0	0	0
3.4 Gebiedsontwikkeling en wonen								
1531 NIEGG Herontwikk Zonnebrink	282	0	0	0	0	0	0	0
8.2 Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)	0	0	1.400	0	1.400	0	0	0
Totaal 3.4 Gebiedsontwikkeling en wonen	282	0	1.400	0	1.400	0	0	0
Totaal Onttrekkingen	625	1.019	1.553	-38	1.516	16	15	2
Storting								
3.1 Openbare ruimte								
1667 Invoering Omgevingswet	0	0	0	0	0	0	0	0
3.4 Gebiedsontwikkeling en wonen								
206 GREX Grondexploitatie	7	0	0	0	0	0	0	0
Totaal Storting	7	0	0	0	0	0	0	0
Gerealiseerd resultaat	-7.594	-11.853	-9.128	-2.575	-11.704	-11.395	-10.869	-11.499

Algemene toelichting financiële tabel

Zie hiervoor de algemene toelichting zoals bij programma 1 opgenomen.

Openbare ruimte

In dit beleidsveld is aan de lastenkant een verschil van € 1.323.000 (N). Dit verschil is grotendeels als volgt te verklaren:

- hogere onderhoudskosten openbaar groen	€ 520.000 N
- hogere onderhoudskosten zandwegen	€ 80.000 N
- hogere onderhoudskosten buitenwegen algemeen	€ 100.000 N
- hogere kosten openbare verlichting stroomverbruik	€ 120.000 N
- onderhoud fontein	€ 23.000 N
- onderhoudskosten vm. vuilstort Wal Driemark	€ 15.000 N
- uitvoeringsagenda klimaatagenda groen	€ 25.000 N
- beleidsplan openbare speelplekken	€ 30.000 N
- applicatie verkeersborden	€ 45.000 N
- mobiliteitsplan verkeer (GVVP)	€ 35.000 N
- vastgoed en gegevensbeheer	€ 135.000 N
- overige ontwikkelingen	€ 195.000 N

Hogere onderhoudskosten openbaar groen

Dit bestaat onder andere uit een contractueel vastgelegde hogere (structurele) bijdrage aan de Rova (€ 204.000) als gevolg van een prijsindexatie van 4,4 %.

Daarnaast heeft de Raad op 27 januari 2022 het geactualiseerde bermbeheerplan vastgesteld. Het bermbeheerplan geeft invulling aan de uitwerking van de beleidsvisie landschap en biodiversiteit. Het hierbij behorende extra structurele budget bedraagt € 130.000. In het Raadsbesluit werd nog uitgegaan met € 160.000, maar ingeschat is dat een extra budget van € 130.000 voldoende is voor het bermbeheerplan.

Tot slot is voor de bestrijding van de Japanse duizendknoop een structureel budget van € 85.000 en een incidenteel budget 2023 van € 55.000 specifiek voor het gebied Molenveld in de begroting opgenomen.

Hogere onderhoudskosten zandwegen

In het Raadsbesluit van 16 december 2021 is gekozen voor het scenario 'intensiveren onderhoud'. Dit is nodig om het gewenste kwaliteitsniveau C te handhaven. In de Omgevingsvisie Buitengebied Winterswijk wordt ingezet op behoud van zandwegen en zandpaden als cultuurhistorisch waardevolle landschapselementen. Het hierbij behorende aanvullend structurele budget bedraagt € 80.000.

Hogere kosten buitenwegen algemeen

Deze kosten zijn noodzakelijk om de technische kwaliteit van bijvoorbeeld de verharding op het gewenste niveau te houden.

Hogere kosten openbare verlichting stroomverbruik

Door prijsstijgingen op elektra is het bestaande budget niet toereikend. Vandaar dat we het budget structureel met € 120.000 verhogen.

Onderhoud fontein

We hebben een structureel exploitatiebudget van € 23.000 voor het waterelement van het Vrijheidspark opgenomen.

Onderhoudskosten vm. vuilstort Wal Driemark

We hebben een structureel onderhoudsbudget van € 15.000 voor de voormalige vuilstort Wal Driemark opgenomen. Hier staat een structurele vergoeding van € 5.000 vanuit de Provincie tegenover.

Uitvoeringsagenda klimaatagenda groen

Voor klimaatadaptatie hebben we een extra structureel budget in de begroting opgenomen. In lijn met besluitvorming door de raad in september 2022 en de richtinggevende uitspraak van 2 juni 2022 om in dit dossier een proactieve houding aan te nemen is in de meerjarenbegroting 2023-2026 rekening gehouden met zowel hogere exploitatie- als investeringsbudgetten uit de uitvoeringsagenda. Voor het deel

van het onderhoudsbudget groen betekent dit een structurele verhoging van € 25.000.

Beleidsplan openbare speelplekken

Hiervoor is een incidenteel budget van € 30.000 opgenomen.

Applicatie verkeersborden

De Rijksoverheid heeft in 2018 een bestuurlijke afspraak gemaakt om bij te dragen aan een versnelde digitalisering van de mobiliteit. Het doel is om 90% van de publieke data in 2023 structureel op orde te hebben en aan te kunnen bieden als open data. Één van de onderdelen van het lijstje van de data top 15 om de Nederlandse infrastructuur verder te digitaliseren zijn de verkeersborden (ge- en verboden). De gemeente heeft de taak om de meeste van deze informatie te verzamelen en te digitaliseren. Hiervoor is een incidenteel budget van € 30.000 en een structureel budget van € 15.000 opgenomen. Totaal begroot 2023 is dus € 45.000.

Mobiliteitsplan verkeer (GVVP)

Voor het in 2023 op te stellen mobiliteitsplan verkeer hebben we een incidenteel budget van € 35.000 opgenomen. Dit betreft de update van het verkeerstructuurplan.

Vastgoed (waaronder snippergroen) en gegevensbeheer

Deze taken zijn tot nu telkens via incidentele middelen afgedekt. Het blijkt echter om structurele taken te gaan die niet op andere wijze kunnen worden ingevuld en waarvan het efficiënter is hiervoor de kennis zelf in huis te halen en te houden.

Overige ontwikkelingen: kleinere mutaties en verschuiving tussen beleidsvelden, zie ook algemene toelichting financiële tabel.

Klimaat, water en milieu

Voor 2023 stijgen de baten met € 370.000 en structureel met € 550.000 vanaf 2024. Hiervan heeft € 200.000 betrekking op de inflatiecorrectie van de afvalstoffenheffing (vanwege gestegen kosten voor afvalverwijdering). Het overige bestaat uit een inflatiecorrectie van de rioolheffing in combinatie met een verrekening met de voorziening onderhoud riolering. Deze voorziening is bedoeld om deels toekomstige investeringen vanuit het gemeentelijk waterplan af te dekken.

De stand van de voorziening laat toe dat we financiële effecten van de investeringen die voortvloeien uit de Uitvoeringsagenda klimaatadaptie (zie ook onder de lasten) verrekenen met de voorziening. Hierdoor kunnen we maximaal inzetten op onze ambities rond klimaatadaptie waarbij de stijging van het rioolheffing beperkt kan blijven tot de inflatiecorrectie (zie ook paragraaf A Lokale heffingen voor de ontwikkeling van de belastingdruk).

De hogere lasten voor dit beleidsveld worden voor € 170.000 veroorzaakt door een contractueel vastgelegde structureel hogere bijdrage aan de Rova voor afvalverwerking als gevolg van prijs stijgingen van afvalverwerking van Groente, Fruit en Tuinafval. Voor het overige bestaat de kostenstijging uit hogere uitgaven voor klimaatadaptatie, onderhoud riolering, elektra drukriolering in het buitengebied en deels uit de doorbelaste bedrijfsvoerings- en kapitaallasten.

Duurzaamheid

In dit beleidsveld is aan de lastenkant een verschil van € 348.000 (N). Dit verschil is grotendeels als volgt te verklaren:

Gemeentelijke bijdrage Omgevingsdienst Achterhoek

De gemeentelijke bijdrage aan de Omgevingsdienst Achterhoek stijgt met € 86.000.

De stijging is een gevolg van de jaarlijkse indexering van de bijdrage en een uitbreiding van taken onder meer op het gebied van bodemtoezicht en asbest.

We stellen voor om voor klimaatadaptatie extra structureel budget in de begroting op te nemen. In lijn met besluitvorming door de raad in september 2022 en de richtinggevende uitspraak van 2 juni 2022 om in dit dossier een proactieve houding aan te nemen, hebben we in de meerjarenbegroting 2023-2026 rekening gehouden met zowel hogere exploitatie- als investeringsbudgetten uit de uitvoeringsagenda. Voor het deel van het budget duurzaamheid betekent dit een structurele verhoging van € 158.000.

Het restant van de aanpassing in de begroting 2023 betreft met name de doorbelaste bedrijfsvoerings- en kapitaallasten.

Gebiedsontwikkeling en wonen

De aanpassing van € 819.000 in de begroting 2023 aan de batenkant bestaat met name (€ 783.000) uit de grondexploitatie. Dit geldt ook voor de aanpassing van € 1.386.000 aan de lastenkant, deze wordt voor € 711.000 verklaard door de grondexploitatie. Per saldo is het begrote resultaat 2023 op de grondexploitatie € 17.000. Dit betreft de rentelast van de strategische positie Narcisstraat. Hierbij verwijzen we u naar paragraaf G Grondbeleid.

Het restant van de aanpassing aan de lastenkant van € 675.000 (€ 1.386.000 minus € 711.000) bestaat met name uit de invoeringskosten van € 100.000 van de Omgevingswet, € 50.000 budget voor Vitaal platteland, € 100.000 voor de wijkaanpak, € 180.000 voor onder meer versterken dienstverlening en doorbelaste bedrijfsvoerings- en kapitaallasten.

Invoeringskosten Omgevingswet

De Omgevingswet treedt naar verwachting op 1 januari 2023 in werking. De Eerste Kamer moet daar in oktober 2022 nog wel een definitief besluit over nemen. Tot de inwerkingtreding moet er nog heel veel gebeuren. Kosten in 2021 en 2022 hadden voornamelijk betrekking op de aankoop en vulling van software en inhuur van externe deskundigheid. Naar verwachting is dat ook in de resterende maanden van 2022 en 2023 nodig, zeker als de uiteindelijke invoeringsdatum nog niet vaststaat (tot nu toe is de datum steeds opgeschoven). Het door de raad in 2018 beschikbaar gestelde invoeringsbudget zal in 2022 of begin 2023 zijn uitgeput. Voorgesteld wordt om voor nog te verwachten invoeringskosten in 2023 € 100.000 in de begroting 2023 op te nemen. Zie tevens toelichting bij Onttrekking bestemmingsreserve

Invoeringskosten Omgevingswet

Vitaal platteland

Voor de gebiedsgerichte aanpak vanuit het programma Vitaal Platteland wordt voor 2023 een incidenteel budget van € 50.000 opgenomen (en € 100.000 incidenteel in 2024).

Wijkaanpak

Voor de wijkaanpak hebben wij een incidenteel budget van € 100.000 in 2023 opgenomen voor o.a. het aantrekken van een wijkregisseur en het schrijven van een visie op de wijkaanpak.

Tot slot begroten we binnen dit beleidsveld € 132.000 (waarvan € 46.000) incidenteel om de dienstverlening binnen het fysieke domein (o.a. omgevingsvergunning) te verhogen en hebben we een incidentele post van € 50.000 opgenomen om in 2023 te bezien op welke wijze we het best structureel invulling kunnen geven aan stedenbouwkunde en het klimaatvraagstuk.

Overige ontwikkelingen: kleinere mutaties en verschuiving tussen beleidsvelden, zie ook algemene toelichting financiële tabel.

Toelichting meerjarenbegroting 2024 t/m 2026

De lagere lasten van circa € 2,4 miljoen in 2024 ten opzichte van 2023 betreft met name het in 2023 incidenteel begrote tekort van € 1,4 miljoen binnen de gebiedsontwikkeling van het Project Woow en de in 2023 incidenteel begrote uitgave van € 0,7 miljoen voor het bouwrijp maken binnen het complex Eelink. De hiermee samenhangende wijziging van de boekwaarde is tevens de verklaring van de lagere baten in 2024 ten opzichte van de begroting 2023.

Het in 2023 incidenteel begrote tekort binnen de gebiedsontwikkeling van het Project Woow ziet u ook terug bij de begrote onttrekkingen aan de -in dit geval algemene-reserve.

Economie en Lobby

Het verschil van € 225.000 aan de lastenkant wordt als volgt verklaard:

- budget uitvoering economisch beleid € 50.000 N
- budget grensoverschrijdende activiteiten € 45.000 N
- budget uitvoering vrijetijdseconomie € 80.000 N
- overige ontwikkelingen € 50.000 N

Voor de ondersteuning van het uitvoeren van een nieuw locatieonderzoek en het maken van een nieuwe visie is het wenselijk een budget beschikbaar te hebben voor het inwinnen van (extern) advies.

Om uitvoering te geven aan de nota 'Gros' (grensoverschrijdende activiteiten) wordt een budget opgevoerd van € 45.000.

Voor de ondersteuning / advisering bij het actualiseren van de visie vrijetijdseconomie hebben we een budget opgevoerd van € 30.000. Daarnaast is er € 50.000 opgenomen voor de ondersteuning bij het organiseren van evenementen door externen.

Overige ontwikkelingen: kleinere mutaties en verschuiving tussen beleidsvelden, zie ook algemene toelichting financiële tabel.

Kredieten

De belangrijkste begrote kredieten 2023 (zie ook bijlage 4) binnen dit programma zijn :

- project Hakkelerkamp fase 1 € 1.958.000 N
- project de Pas € 2.154.000 N
- project Groenloseweg € 2.346.000 N
- klimaatadaptatie € 700.000 N
- buitenwegen € 770.000 N
- laanbomen € 244.000 N

Naast deze investeringen is er nog een energiefonds beschikbaar (stand fonds: € 1.750.000) waaruit leningen in het kader van duurzaamheid kunnen worden verstrekt. Dit is echter geen onderdeel van bijlage 4 omdat het hier niet om een eigen investering gaat waar kapitaallasten uit voortvloeien.

Onttrekkingen en toevoegingen reserves

De aanpassing in de begroting 2023 binnen dit programma van -€ 38.000 bestaat met name uit de vervallen onttrekking aan de bestemmingsreserve onderhoud algemene begraafplaats (-€ 130.000) en de onttrekking aan de bestemmingsreserve Invoeringskosten Omgevingswet (+€ 100.000).

Tot en met de begroting 2022 onttrokken we jaarlijks een bedrag van € 130.000 uit de bestemmingsreserve graven om een deel van de kosten af te dekken die niet door grafrechten gecompenseerd worden. Omdat de bodem van deze reserve de

komende jaren in zicht komt stellen we voor deze onttrekking met ingang van 2023 te schrappen. Dit nadeel kan binnen het huidige financieel meerjarig perspectief worden opgevangen waardoor we hier nu tijdig op kunnen anticiperen. Bij de vaststelling van de jaarrekening 2022 zullen we een voorstel voor herbestemming van deze reserve doen.

In 2022 ontvangen we aanvullende middelen voor de invoering van de Omgevingswet. Een deel van die middelen hebben we in 2023 nodig. Om die reden wordt bij de 2e prognose van 2022 € 100.000 in de reserve gestort die we vervolgens in deze begroting aan die reserve onttrekken.

Daarnaast is voor 2023 (al eerder besloten) nog rekening gehouden met een onttrekking van € 1,4 miljoen voor het voorziene tekort op de gebiedsontwikkeling rondom project Woow.

